

HARTA NEVOILOR SOCIALE DIN MUNICIPIUL IAȘI

-sinteză-

FONSS, decembrie 2017

Cuprins

Privire de ansamblu asupra nevoilor sociale în Municipiul Iași	3
Contextul analizei de nevoi privind serviciile sociale și măsurile de sprijin cu caracter social.....	4
Sursele de informație și metodele de culegere a datelor, necesare unei bune evaluări de nevoi.....	7
Metodologia utilizată pentru culegerea datelor relevante, la nivelul anului 2017	8
Caracteristicile demografice și socio-economice ale populației din Municipiul Iași.....	9
Principalele grupuri vulnerabile sau expuse riscului de sărăcie și excluziune, care au făcut obiectul procesului de diagnoză	12
Prioritățile de acțiune în domeniul serviciilor sociale, formulate în 2012, pentru orizontul de timp 2017	27
Serviciile sociale disponibile în prezent în Municipiul Iași	30
Situația serviciilor și a măsurilor de asistență și sprijin, necesare în Municipiul Iași	47
Recomandări privind relația dintre DGASPC și DAC.....	51

Privire de ansamblu asupra nevoilor sociale în Municipiul Iași

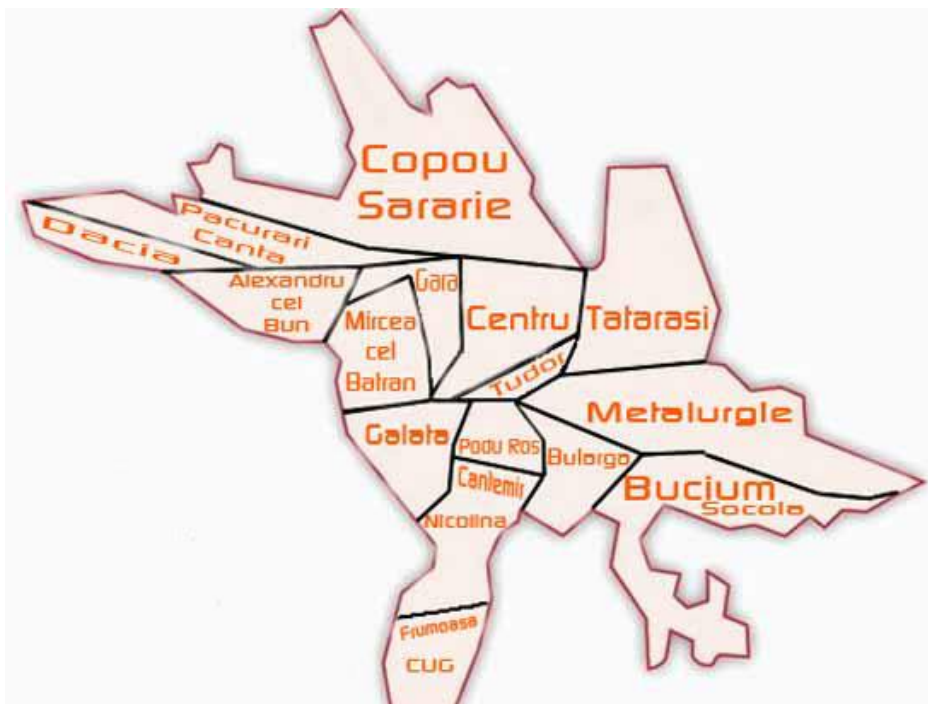
În cadrul proiectului implementat de Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale și Primăria Municipiului Iași, intitulat **„Vocea ONG pentru servicii sociale”**, a fost prevăzută realizarea unei diagnoze sociale multianuale pentru evaluarea problemelor sociale specifice municipiului Iași și formularea măsurilor de rezolvare cu implicarea resurselor materiale și umane ale orașului.

În raport cu serviciile existente, nevoile sociale au fost identificate printr-o analiză cantitativă a datelor statistice de la nivelul municipiului, combinată cu analiza calitativă a informațiilor culese de la beneficiari, de la profesioniștii din serviciile publice locale și de la autoritățile locale.

Au fost realizate interviuri și vizite de teren în diferite servicii pentru persoane aparținând unor grupuri vulnerabile și au fost de asemenea analizate datele statistice, listele de servicii sociale acreditate și evoluțiile demografice și socio-economice ale populației municipiului, în ultimii trei ani.

Analiza nevoilor sociale și a serviciilor existente la nivelul municipiului, dar și a județului Iași în ansamblu, a condus în final la identificarea serviciilor sociale care trebuie dezvoltate, modernizate sau regândite la nivel local.

Prezentăm în continuare principalele caracteristici ale populației care se află temporar sau pe o durată mai lungă în situații de vulnerabilitate sau excluziune, precum și lista nevoilor de servicii sociale identificate în etapa de analiză cantitativă și calitativă a datelor din sistemul asistenței sociale din Iași.

Contextul analizei de nevoi privind serviciile sociale și măsurile de sprijin cu caracter social

Diagnoza socială este o evaluare complexă a problemelor sociale cu care se confruntă comunitatea. Scopul ei este acela de a depista cauzele acestor probleme, într-o manieră participativă și multi-disciplinară, precum și de a evidenția posibilele măsuri de rezolvare, resursele disponibile și actorii care pot participa efectiv la implementarea și monitorizarea acestor măsuri.

În general, diagnoza socială se referă la identificarea și cuantificarea problemelor de sănătate, educație, locuire, ocupare, securitate socială și trai independent, în condiții decente de viață, a populației dintr-o comunitate.

Procesul se încadrează în tendința europeană de a privi producerea bunăstării sociale ca un mix de responsabilitate și acțiune din partea statului, alături de organizațiile societății civile, pentru a obține o societate incluzivă și un acces egal și nediscriminatoriu al populației la resursele comunității. În această perspectivă, clienții serviciilor sociale sunt priviți ca parteneri și sunt direct implicați în deciziile privind serviciile la care au acces, și uneori, chiar în furnizarea lor.

În accepțiunea legii asistenței sociale din România (292/2011), nevoia socială reprezintă ansamblul de cerințe indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor strict necesare de viață, în vederea asigurării participării sociale sau, după caz, a integrării sociale.

Procesul de evaluare a acestor nevoi rămâne încă unul inovant, deoarece cartografierea nevoilor și elaborarea planurilor de acțiune în domeniul serviciilor sociale nu este generalizată la nivel național. Deși Legea 292/2011 face referire la obligativitatea autorităților locale de a evalua nevoile sociale (articolele 122 din lege) și de a elabora un plan local de acțiune în domeniul social (art.112 para 3), acest lucru nu este reglementat metodologic și nu se întâmplă în mod real decât într-un număr foarte mic de localități sau județe.

Evaluarea nevoilor sociale ale persoanelor aparținând unor grupurilor vulnerabile are un rol extrem de important pentru că oferă o imagine completă a priorităților de intervenție socială în comunitate. Ea trebuie să fie întotdeauna însoțită de un plan de acțiune pe termen mediu și lung, care să garanteze mobilizarea resurselor locale spre rezolvarea problemelor identificate.

Perspectivile actorilor implicați în procesul de evaluare sunt de obicei foarte diferite unele de altele și de aceea trebuie luate în considerare în egală măsură¹:

- **Pentru cei care planifică serviciile sociale la nivel local** (decidenți), acest tip de activitate este centrat pe analiza resurselor necesare pentru acoperirea acestor nevoi. Cum deseori aceste resurse erau în trecut alocate pe baza unor costuri istorice, raportarea lor la nevoile reale ale populației reprezintă în prezent un element de noutate pentru decidenți.

¹ Valentin Vladu, Corina Velicu, Marius Voj, Andrei Arvinte (2012). Metodologia de evaluare a nevoilor sociale locale, elaborată în cadrul proiectului „Creșterea gradului de implementare a legislației privind serviciile sociale la nivel local în contextul procesului de descentralizare” (MMFPS, SMIS 10845, 2010-2012)

- **Pentru cei care furnizează serviciile (profesioniștii din sistemul de servicii)** această evaluare permite identificarea sprijinului disponibil (sau necesar) la nivel local, astfel încât persoanele să trăiască pe cât de independent posibil în propria lor comunitate; cu alte cuvinte, accentul este pus pe răspunsul flexibil și eficient la nevoia de autonomie, dezvoltare personală, îngrijire, incluziune, participare socială a persoanelor din comunitate.
- **Pentru utilizatorii de servicii sociale (sau beneficiari)** activitatea de planificare locală înseamnă să fie responsabili în luarea deciziilor privind propria lor persoană în procesul de îngrijire, aici fiind incluse și cazurile de persoane care plătesc pentru a primi servicii de asistență. Un rol foarte important și recunoscut în procesul de luare a deciziilor îl are familia (rețeaua informală), care poate oferi informații utile privind nevoile identificate pentru continuarea procesului de îngrijire.

Datorită complexității, gamei largi de nevoi și de situații diferite legate de un grup țintă sau altul, este foarte important ca munca de evaluare și analiză a nevoilor să fie realizată în **parteneriat** între organizațiile locale și cu participarea tuturor actorilor direct implicați, inclusiv a beneficiarilor viitoarelor măsuri sau servicii sociale.

Evaluarea nevoilor sociale din Iași, precum și soluțiile propuse pentru acoperirea acestor nevoi, sunt realizate într-un moment important pentru politicile de incluziune socială din România:

- Pe de o parte, **Strategia de incluziune socială și reducere a sărăciei (2015-2020)** specifică fără echivoc necesitatea realizării fără întârziere a diagnozei sociale la nivel local, pentru a fundamenta alocarea eficientă a resurselor (inclusiv cele reprezentate de fondurile europene 2014-2020) și cheltuirea banului public în acest sector; de asemenea, diagnoza contribuie la identificarea zonelor și sectoarelor unde este cea mai mare nevoie de intervenție socială și măsuri integrate de sprijin, așa încât numărul persoanelor care se află în risc de excluziune socială sau de sărăcie să scadă semnificativ.
- Pe de altă parte, acest proces reprezintă o obligație pentru autoritățile locale încă din anul 2011, odată cu apariția **Legii Asistenței Sociale (292/2011)**, dar lipsa unei metodologii precise pentru evaluarea nevoilor sociale a populației a făcut ca numai cinci județe să realizeze până în prezent evaluări exhaustive la nivelul localităților: Alba (în 2008), Iași, Argeș și Tulcea (în 2011-2012, ca județe pilot în cadrul unui proiect PODCA inițiat de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice)², Sibiu în 2016. În anul 2008 a fost de asemenea realizată o diagnoză socială la nivelul județului Timiș, bazată însă predominant pe date cantitative, fără implicarea activă a beneficiarilor de servicii sociale în analiza de nevoi de la nivelul fiecărei localități. Municipiul Satu Mare a realizat o evaluare complexă de nevoi sociale, la rândul său, în 2015.
- **Programul anti-sărăcie al Guvernului (2016)**³ a adus în prim plan 47 de măsuri/programe care pot contribui la efortul comunităților de a reduce gradul de sărăcie al populației și la creșterea incluziunii socio-economice a persoanelor celor mai vulnerabile.

² Proiectul de asistență tehnică "Creșterea gradului de implementare a legislației din domeniul serviciilor sociale, în contextul descentralizării", MMFPSPV, PODCA, SMIS 10845

³ Guvernul României, Programul anti-sărăcie, <http://gov.ro/ro/stiri/pachetul-national-anti-saracie>

- **PROGRAM DE GUVERNARE 2017—2020** publicat în MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 496/29.VI.2017 - Capitolul politici publice în domeniul muncii și justiției sociale aduce în plan, printre cele 11, următoarele priorități:
 - ✓ Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune socială; descurajarea dependenței de măsurile de asistență socială (pentru 200.000 persoane, 4 ani)
 - ✓ Incluziune socială și reducerea sărăciei- Ajutoarele sociale vor fi datorate de către primării și doar sub formă de masă caldă; Modificarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice și introducerea prestației de dependență; Integrarea și corelarea tuturor bazelor de date din domeniul asistenței sociale și crearea sistemului „e-asistență socială”;
 - ✓ Sprijin pentru familii și copii - Elaborarea unui plan pentru construcția și utilizarea eficientă de locuințe sociale destinate familiilor dezavantajate (fără adăpost, având printre membri persoane cu dizabilități etc.), inclusiv valorificarea locuințelor abandonate, implementare 2018—2020.
 - ✓ Servicii sociale de calitate • Elaborarea de standarde de calitate și a standardelor de cost pentru toate serviciile sociale (Durata: 4 ani; Impact 100.000 RON finanțare din bugetul de stat). • Întărirea capacității de control și monitorizare a Inspecției Sociale. • Stabilirea unor mecanisme moderne, adaptate realităților obiective, de finanțare a serviciilor sociale realizate de către furnizorii privați de servicii sociale. • Dezvoltarea și implementarea unui program național privind formarea profesională a personalului din domeniul asistenței sociale și asigurarea în fiecare localitate a cel puțin unui asistent social cu normă întreagă, implementare 2017—2020. • Analiza și evaluarea grupurilor vulnerabile (persoane fără adăpost, tineri care părăsesc sistemul de protecție, foști deținuți, persoane evacuate din casele retrocedate, persoane dependente de droguri etc.), în vederea stabilirii necesarului de locuințe pentru acestea și a bugetului aferent, implementare 2017—2020. Încurajarea construcției de noi centre private prin creșterea cuantumului subvenției acordate de către stat pentru plata întreținerii și a chiriei în centrele rezidențiale aferentă persoanelor vârstnice la 1.400 lei/lunar.
 - ✓ O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități • Implementarea unor programe de interes național privind dezinstituționalizarea și prevenirea instituționalizării. — Înființarea de locuințe protejate și centre de zi, prin intermediul cărora se va asigura tranziția în comunitate a persoanelor cu dizabilități găzduite în centrele rezidențiale. — Construcția, reabilitarea, modernizarea și dotarea unui număr de 43 de locuințe protejate și a 150 de centre de zi (Durata: 4 ani; sursă de finanțare POR axa 8). • Elaborarea Planului Național de Accesibilitate, accesibilizarea mediului fizic, informațional și comunicațional pentru persoanele cu dizabilități. • Modificarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, astfel încât integrarea acestora în societate să se facă în mod real, inclusiv prin creșterea ponderii numărului acestora în categoria salariaților. • Susținerea programelor de știri din cadrul televiziunilor prin plata integrală a interpreților și a costurilor generate de introducerea în cadrul acestora a prezentării duale, astfel încât și persoanele cu handicap auditiv să le poată urmări. • Creșterea gradului de subvenționare pentru serviciile de recuperare, dispozitive ajutătoare, tehnologii asistive prin CNAS. Persoanele cu handicap grav sau accentuat vor beneficia gratuit de materiale igienico-sanitare și mijloace de protezare și ortezare, inclusiv tehnologii și dispozitive asistive și tehnologii de acces, ori de câte ori au nevoie. (Se va modifica în acest sens

Legea sănătății până la 31 decembrie 2017.) • Dezvoltarea formării continue a specialiștilor care lucrează direct cu copiii, astfel încât să cunoască și să aplice cele mai noi metode și terapii. • Diversificarea serviciilor de sprijin în vederea creșterii ocupării: muncă asistată, muncă la domiciliu, servicii de coaching. • Realizarea de alternative de formare profesională (atelieri protejate, ateliere vocaționale, centre de terapie ocupațională etc.) pentru tinerii cu dizabilități. • Dezvoltarea serviciilor sociale/centre respiro pentru familiile persoanelor cu dizabilități. • Reglementarea statutului asistentului personal profesionist. • Creșterea sprijinului acordat familiilor care au în îngrijire persoane cu dizabilități. • Sancționarea entităților care nu respectă dreptul la acces al persoanelor cu dizabilități. • Consultarea periodică a organizațiilor reprezentative ale persoanelor cu dizabilități.

- **Strategia județeană Iași și Strategia de Dezvoltare Urbană a Municipiului Iași** sunt în proces de implementare și este important de analizat modul în care aplicarea lor poate fi actualizată cu rezultatele prezentei analize de nevoi sociale.

Sursele de informație și metodele de culegere a datelor, necesare unei bune evaluări de nevoi

Informația necesară pentru a construi o imagine completă asupra nevoilor locale provine din analiza unor **date cantitative și calitative**, ce sunt de obicei obținute dintr-o gamă largă de surse (autorități publice de la nivel local, județean și central, rapoarte, statistici, discuții cu potențiali beneficiari și cu reprezentanți ai serviciilor publice) și printr-o varietate de metode (chestionare, interviuri, focus grup-uri etc).

Aceste metode conduc la o imagine comprehensivă a nevoilor sociale și permit ca opiniile/nevoile tuturor să fie luate în considerare, inclusiv a grupurilor de persoane mai puțin vizibile în comunitate, sau a celor excluse (comunități de romi, persoane cu dizabilități severe sau asociate, persoane singure sau izolate, persoane cu boli transmisibile etc).

O serie de organizații neguvernamentale și autorități locale au realizat în perioada 2008-2010 hărți de nevoi sociale ale județelor lor. Astfel, Fundația de Sprijin Comunitar a coordonat în 2008 realizarea hărții sociale a Asociației Intercomunitare de Dezvoltare Alba. În 2010, Fundația Alpha Transilvană și Gallup au realizat harta de servicii sociale a județului Mureș. Asociația SOS Satele Copiilor și DGASPC Sibiu au realizat cartografierea nevoilor sociale ale copiilor și familiilor din județul Sibiu, în 2015-2016. Asociația STEA și SPAS Satu Mare au realizat în 2015 o *Evaluare a nevoilor și accesibilității la servicii sociale a grupurilor vulnerabile din Satu Mare* etc. Toate aceste demersuri demonstrează că planificarea strategică pe care localitățile sau județele o realizează periodic în domeniul social începe să se bazeze din ce în ce mai mult pe demersuri participative de cercetare și analiză locală.

La nivel național, nu există încă o metodologie unitară pentru acest tip de analiză, deși au existat proiecte guvernamentale care s-au concentrat asupra acestei proceduri de cercetare și evaluare a nevoilor.

- În perioada 2010-2012, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice a derulat un proiect de modernizare a cadrului de reglementare a serviciilor sociale. Proiectul „Creșterea gradului de implementare a legislației privind serviciile sociale la nivel local în contextul procesului de descentralizare” a propus un model de planificare a serviciilor sociale, astfel încât resursele existente să fie alocate în funcție de nevoile reale ale populației și îndeosebi ale persoanelor sau grupurilor expuse riscului de a fi marginalizate, către servicii de asistență care să răspundă cel mai bine acelor nevoi.

Proiectul a avut 3 județe pilot: Tulcea, Argeș și Iași; în fiecare din aceste județe au fost selectate localități țintă unde a fost aplicată metodologia de diagnoză socială și planificare, astfel : în județul Tulcea: orașele Tulcea, Babadag, Măcin și comunele Mahmudia și Topolog ; în județul Iași: orașele Iași, Hârlău și comunele Aroneanu și Mironeasa ; în județul Argeș: orașele Pitești și Curtea de Argeș și comuna Șuici. A fost dezvoltată o procedură de cercetare sociologică a nevoilor sociale ale populației, alături de recomandări pentru prioritizarea măsurilor necesare pentru acoperirea acestor nevoi.

- La nivelul anului 2016, Ministerul Muncii a reluat construcția acestei metodologii de evaluare a nevoilor sociale, în cadrul proiectului derulat în prezent în parteneriat cu Institutul de Cercetare C.C.Kirițescu, cu finanțare europeană, și intitulat : *Implementarea unui sistem de elaborare de politici publice în domeniul incluziunii sociale la nivelul MMFPSPV* (SIPOCA 4).

Metodologia propusă de FONSS pentru diagnoza socială a municipiului Iași ține cont de rezultatele și lecțiile învățate în proces de pilotare din 2012, de la nivelul ministerului.

Metodologia utilizată pentru culegerea datelor relevante, la nivelul anului 2016

Pentru analiza principalelor categorii de vulnerabilități și nevoi ale populației, în sectorul social, au fost utilizate:

- analize ale datelor statistice și demografice din Municipiul Iași;
- informații privind zonele marginalizate din oraș, așa cum au fost ele cartografiate în Atlasul zonelor urbane marginalizate, produs de Banca Mondială; informații disponibile la Direcția de Asistență Comunitară din Iași;
- informații privind condițiile de locuit și caracteristicile gospodăriilor, prezentate în strategia de dezvoltare urbană a orașului;
- informații privind accesul populației la serviciile sociale din comunitate; comparația situației prezente cu cea de la nivelul anului 2012 (data la care au fost realizate precedentele analize de teren, în cadrul proiectului MMFPSPV, SMIS 10845)
- informații privind furnizorii acreditați de servicii sociale, precum și serviciile acreditate, din registrul național publicat pe site-ul MMFPSPV. Lista serviciilor sociale acreditate existente la nivelul municipiului Iași se află în anexa 1.

Metodele calitative au inclus:

- Interviuuri semi-structurate cu reprezentanți ai furnizorilor de servicii sociale și ai beneficiarilor sau potențialilor beneficiari de servicii sociale;
- Utilizarea unor evenimente din comunitate pentru a aduna opinii și pentru a identifica arii viitoare de lucru în domeniul social.

Metodologia utilizată pentru culegerea datelor relevante, la nivelul anului 2017

Pentru analiza principalelor categorii de vulnerabilități și nevoi ale populației, în sectorul social, au fost utilizate:

- analize ale datelor statistice și demografice din Municipiul Iași;

- informații privind zonele marginalizate din oraș, așa cum au fost ele cartografiate în Atlasul zonelor urbane marginalizate, produs de Banca Mondială; informații disponibile la Direcția de Asistență Comunitară din Iași;
- informații privind condițiile de locuit și caracteristicile gospodăriilor, prezentate în strategia de dezvoltare urbană a orașului;
- informații privind accesul populației la serviciile sociale din comunitate; comparația situației prezente cu cea de la nivelul anului 2012 (data la care au fost realizate precedentele analize de teren, în cadrul proiectului MMFPSPV, SMIS 10845)
- informații privind furnizorii acreditați de servicii sociale, precum și serviciile acreditate, din registrul național publicat pe site-ul MMFPSPV. Lista serviciilor sociale acreditate existente la nivelul municipiului Iași se află în anexa 1.

Metodele calitative au inclus:

- Interviuri semi-structurate cu reprezentanți ai furnizorilor de servicii sociale publice
- Utilizarea unor evenimente din comunitate pentru a aduna opinii și pentru a identifica arii viitoare de lucru în domeniul social.

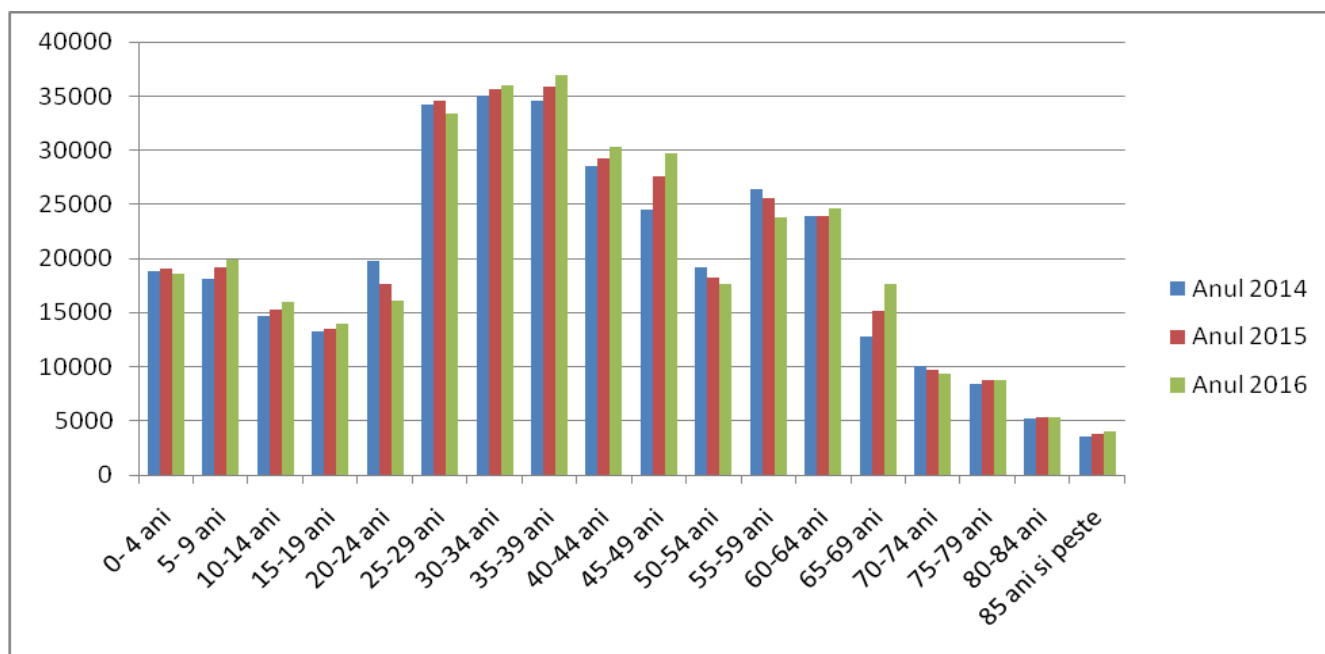
Scopul principal a fost actualizarea datelor privind utilizarea și accesul la serviciile și măsurile cu caracter social din municipiu, dar mai ales identificarea tipurilor de servicii și măsuri care trebuie extinse sau îmbunătățite, pentru a răspunde nevoilor sociale actuale ale populației.

Caracteristicile demografice și socio-economice ale populației din Municipiul Iași

Numărul total de persoane cu domiciliul în Municipiul Iași era la 1 ianuarie 2016 de 362.142 persoane⁴.

Acest număr a evoluat în ultimii trei ani după cum se vede în Figura 1, pe categorii de vârste:

Figura 1 – Totalul populației Municipiului Iași, pe categorii de vârstă și pe ani (INS)

⁴ Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo Online, www.insse.ro

Se constată o creștere constantă a numărului de persoane peste 60 de ani, concomitent cu scăderea numărului de persoane 20-29 de ani, dar și o creștere a populației active cu vârste între 30 și 49 de ani.

Județul Iași, în general, avea procentul cel mai mare de populație tânără din țară, la nivelul anului 2014⁵.

Numărul copiilor 0-14 ani este în creștere, de la 51.658 în 2014 la 54.493 în 2016. *Rata natalității* în județul Iași era însă de 9,3 născuți vii la mia de locuitori în 2014, în continuă scădere față de 1990. Rata mortalității infantile este de asemenea mare, la maternitatea Cuza Vodă din Iași mortalitatea neonatală a crescut pe seama patologiei malformative neonatale a fost de 3 la mie în 2015.

Rata mortalității a fost de 9,5 persoane decedate la mia de locuitori, în 2014. 75% din totalul deceselor au drept cauze bolile aparatului circulator și tumorile.

Speranța de viață a populației a crescut constant în județul Iași și era de 79,9 ani la nivelul anului 2014⁶.

În ce privește migrația populației, numărul migranților definitiv din Municipiul Iași este în creștere față de anul 2014, de la 358 la 579 persoane anual, în 2015.

Ocuparea forței de muncă

Rata șomajului a scăzut constant în Iași în ultimii ani, de la 5,04% în 2013 la 4,63% în septembrie 2016⁷ și 4,51% în decembrie 2016. Prezența numărului foarte mare de angajatori în Iași a condus la un grad crescut de ocupare în oraș, la un procent de 102%.

La nivelul județului, *numărul total de șomeri înregistrați* era de 13.466 persoane în septembrie 2016 și în descreștere, în decembrie 2016 de 13.104. Un număr foarte mare de șomeri (11717) este reprezentat însă de *șomerii neindemnizați*, supuși unui risc de precaritate mai mare. Ei reprezintă peste 90 % din totalul șomerilor.

Acest număr mare de șomeri neindemnizați reprezintă o urgență socială și pentru orașul Iași: lipsa veniturilor și accesul limitat la măsuri de securitate socială conduce la un risc foarte crescut de sărăcie și excluziune pentru aceste persoane, în special pentru acelea care au depășit vârsta de 45 ani care reprezintă cel mai mare procent din numărul total al șomerilor, de 30,27%.

Vizitele de teren au arătat însă că foarte multe persoane din zonele marginalizate ale orașului, inclusiv cele de etnie romă, *nu lucrează cu forme legale* și nici nu sunt înregistrate la AJOFM ca fiind (oficial) în căutarea unui loc de muncă. Gradul scăzut de educație/pregătire profesională, lipsa unei calificări, condițiile precare de locuire și de viață, predispun aceste persoane la o muncă zilieră, fără forme legale. Capii de familie muncesc

⁵ Anuarul Statistic 2015, sinteza pe județul Iași,
<https://www.prefecturaiasi.ro/Prefectura%20Iasi/Dezvoltare%20Economica/ANUARUL%20DEMOGRAFIC%202015.pdf>

⁶ idem

⁷ AJOFM Iași, <http://www.ajofmiasi.ro/statistica/2016/rata-somaj>

cu ziua în construcții sau comerț, la căratul lemnului sau mărfurilor, a materialelor de construcție. Deseori sunt implicați în delict (furturi, trafic de produse), folosesc gunoarele pentru reciclare sau fac parte din rețele de crimă organizată.

De cele mai multe ori, femeile nu pot părăsi gospodăria. Spălatul, gătitul, treburile gospodărești și supravegherea copiilor ocupă majoritatea timpului lor zilnic. Ele afirmă că ar putea și-ar dori să muncească, dacă ar putea lăsa copiii în siguranță pe timpul zilei și dacă ar dispune de un minimum de utilități care să le ușureze treburile gospodărești.

La AJOFM Iași există 4 angajați responsabili cu programele de ocupare și măsurile active de integrare pe piața muncii (cf organigramei instituției). La nivelul lunii octombrie 2016, se aflau în Municipiul Iași 43 furnizori de servicii de informare, consiliere, mediere a muncii, acreditați conform HG 277/2002⁸. Dintre aceștia, 18 furnizori sunt reprezentați de asociații și fundații. La finalul lunii noiembrie 2017 se aflau în Municipiul Iași 40 de furnizori de servicii de informare, consiliere, mediere a muncii, acreditați conform HG 277/2002⁹ dintre aceștia fiind 19 furnizori reprezentați de asociații și fundații.

Numărul persoanelor șomere care au intrat în programe de formare în perioada ianuarie – septembrie 2016 este de 452, iar dintre acestea 256 sunt femei. Numărul șomerilor peste 45 de ani care au intrat în programele de mediere ale AJOFM în anul 2016 a fost de 129 persoane, dintr-un total de 309 înregistrate ca beneficiare de măsuri active de ocupare, în același an.

Față de octombrie 2015, numărul șomerilor din județul Iași a scăzut cu 263 persoane⁹, dar Iași-ul rămâne unul din județele cu ponderea cea mai mare a șomerilor neindemnizați (90,13%).

Persoanele adulte cu dizabilități au acces foarte dificil la servicii de ocupare. Aceste persoane sunt deseori izolate și nu dispun de servicii de orientare vocațională, mediere sau sprijin pentru ocupare. Nu există o strategie clară de creștere a gradului de angajabilitate a tinerilor sau adulților cu dizabilități, iar adaptarea rezonabilă a locurilor de muncă, pentru a facilita accesul acestora la posturi pe piața liberă a muncii, nu este inclusă în strategia județeană a AJOFM. Transportul public adaptat este insuficient pentru persoanele cu mobilitate redusă.

Situația persoanelor cu dizabilități angajate în muncă la data de 30 septembrie 2016, conform datelor disponibile la DGASPC și Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, se prezenta astfel: 821 persoane adulte angajate la nivelul județului Iași, majoritatea cu dizabilități fizice sau somatice (63,33%) și doar 54 persoane cu dizabilități intelectuale, sau probleme de sănătate mintală (6,57%)¹⁰. La data de 30 iunie 2017 numărul persoanelor cu dizabilități angajate a scăzut la 807.

⁸ <http://www.ajofmiasi.ro/continut/lista-furnizorilor>

⁹ <http://www.anofm.ro/statistica>

¹⁰ ANPD 2016, <http://anpd.gov.ro/web/transparenta/statistici/trimestriale/>

În condițiile în care numărul total al persoanelor adulte cu dizabilități din județ este în scădere față de anul trecut de la 24.130 în septembrie 2016 la 23.117 în iunie 2017, procentul de angajare în scădere este poate explicabil, dar rata de angajare se menține la cote extrem de mici (3,5%).

Educație

În municipiul Iași există o rețea școlară dezvoltată, care permite în general un acces bun al copiilor și tinerilor la educație. Din datele existente la nivelul Inspectoratului Școlar Iași¹¹, în anul școlar 2016-2017, sistemul local de învățământ preuniversitar de stat a funcționat cu 45 grădinițe, 45 școli primare și gimnaziale, 25 licee, 2 școli speciale, un liceu tehnic special și un colegiu pentru tinerii cu dizabilități. Învățământul particular a cuprins un număr total de 8 școli primare și gimnaziale, 6 școli postliceale, un colegiu și un liceu. În Municipiul Iași există două cluburi sportive arundate Liceului Sportiv și Respectiv Colegiului etnic de construcții, precum și un palat al Copiilor.

La nivelul Centrului Județean pentru Asistență Educațională (CJRAE), existau la nivelul anului 2016 - 77 consilieri școlari și 19 logopezi.

Programele de tip *A doua șansă* se derulează la Grupul Școlar Virgil Madgearu, dar nu există date actualizate despre numărul de elevi cuprins în acest program, la nivelul anilor 2015-2016, 2016-2017.

Cinci școli speciale pentru elevii cu dizabilități există în Iași. La sfârșitul anului școlar 2015-2016 dar și 2016-2017 existau în municipiul Iași 46 centre și cabinete de asistență psihopedagogică¹²

Serviciile de consiliere și suport pentru familii și copii sunt încă reduse, iar copiii cu CES nu dispun de suficiente servicii de suport în școli. Familia invocă frecvent dificultățile de acces la școală: lipsa unui transport adaptat, lipsa interpreților de limbaj mimico-gestual, prejudecățile cu care se confruntă copiii cu dizabilități în școala de masă și lipsa unor modalități adaptate de instruire în școlile din mediul rural. Numărul important de cabinete de asistență psihopedagogică și numărul de profesori de sprijin nu acoperă totuși nevoia de servicii personalizate de sprijin pentru copiii cu CES care sunt incluși în învățământul de masă.

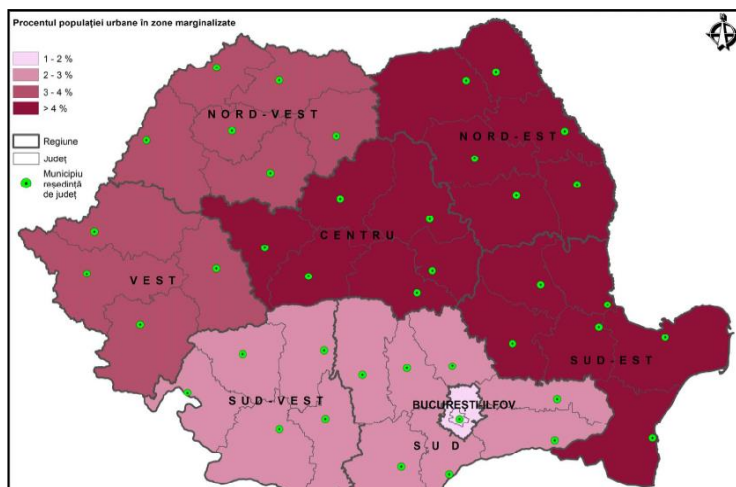
Principalele grupuri vulnerabile sau expuse riscului de sărăcie și excluziune, care au făcut obiectul procesului de diagnoză

Regiunea Nord Est este caracterizată printr-un procent semnificativ (peste 4%) de populație urbană care locuiește în zone de marginalizare.

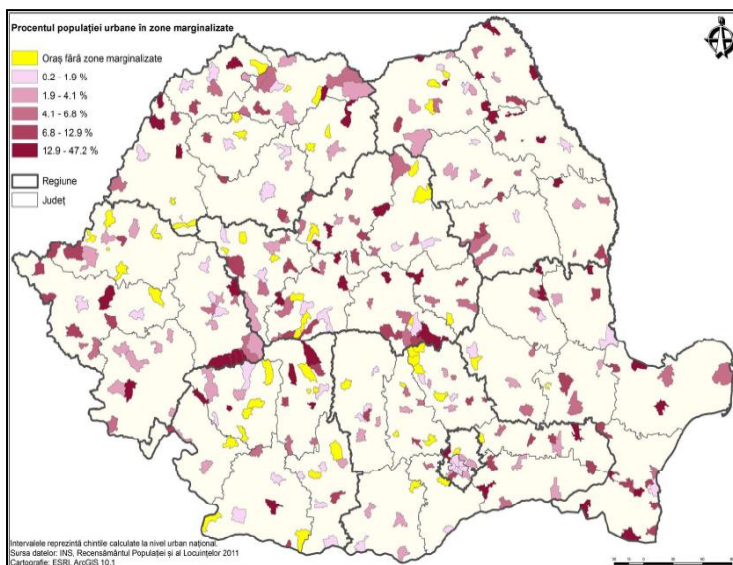
¹¹ Inspectoratul Școlar Iași, rețeaua școlară

¹² <http://www.cjrae-iasi.ro/userfiles/iasi.pdf>

Ce sunt zonele urbane marginalizate¹³

interiorul orașelor și municipiilor care nu satisfac un standard corespunzător pe nici unul din cele trei criterii, adică au deficit de

Zonele urbane se confruntă cu diverse tipuri de sărăcie, excluziune și deprivare materială. În 2014, Banca Mondială a elaborat un Atlas al zonelor urbane marginalizate, cu o descriere detaliată a acestor tipuri variate de pungi de sărăcie în orașe. Identificarea zonelor urbane dezavantajate și marginalizate, conform acestui studiu, a fost realizată prin analiza a trei criterii principale: **capitalul uman** (gradul de educație al populației cu domiciliul în zonele respective, starea de sănătate, mărimea și compoziția gospodăriei), **ocuparea** și **condițiile de locuire**. Raportul utilizează termenii de zone urbane "dezavantajate" și "marginalizate".

- *Zonele urbane "dezavantajate" sunt, prin definiție, zone din interiorul orașelor și municipiilor care nu ating un standard corespunzător pe unul sau două din criteriile menționate anterior.*
- *Zonele urbane "marginalizate" sunt definite ca zone din interiorul orașelor și municipiilor care nu satisfac un standard corespunzător pe nici unul din cele trei criterii, adică au deficit de capital uman, au un nivel scăzut de ocupare formală și oferă condiții improprii de locuire.*

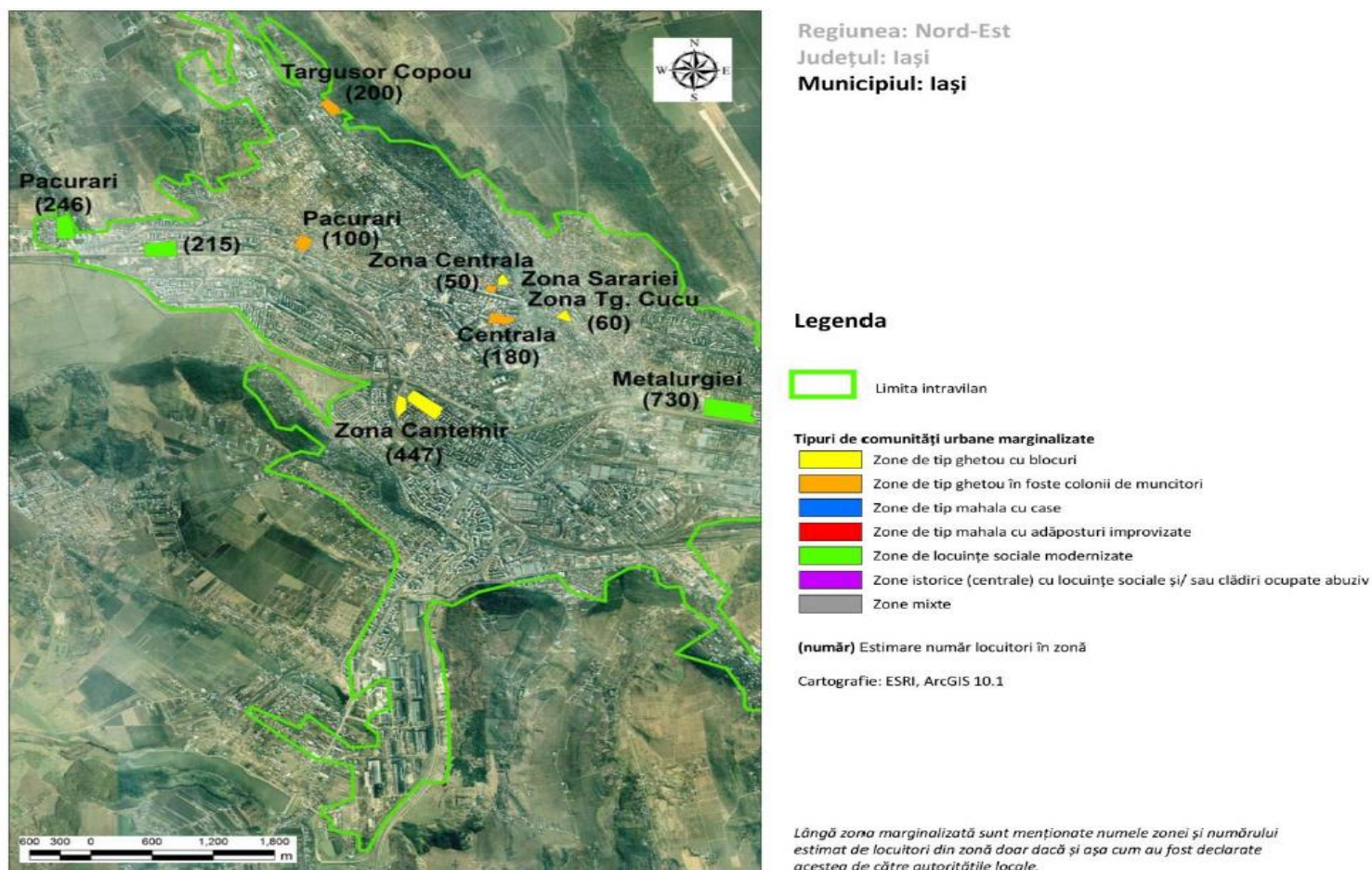
În Municipiul Iași, procentul de populație aflată în zone de marginalizare este sub 2%, dar numărul acestor persoane este totuși semnificativ, de aproximativ 1900.

O situație a populației marginalizate din orașul Iași, inclusă în Atlasul zonelor urbane marginalizate produs de Banca Mondială (Regio, 2014) indică următoarele date (aferele anului 2013):

- 13,09% din populație era dezavantajată din punct de vedere al condițiilor de locuire (aprox. 47.400 persoane)
- 1,04% din populație era dezavantajată din punct de vedere al accesului la ocupare (aprox. 3750 persoane)

¹³ Sursa informațiilor din acest paragraf: Banca Mondială, *Atlasul zonelor urbane marginalizate*, București 2014.

- 2,77% din populație era considerată dezavantajată din perspectiva capitalului uman (pregătirea educațională, accesul la oportunități de formare continuă, pregătire profesională etc) – aprox. 10.000 persoane
- 0,53% locuiau în zone marginalizate din oraș, caracterizate prin sărăcie extremă, condiții precare de locuit, acces limitat la surse de apă, încălzire, canalizare, evacuare a deșeurilor (aprox.1900 persoane).

Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, Banca Mondială

Zonele dezavantajate sau marginalizate se află în cartierele Metalurgiei, Cantemir, Păcurari, Târgșor Copou, Sărării, zona centrală, fiind alcătuite din locuințe de tip ghetou sau foste colonii de muncitori.

Pe lângă această categorie de populație care trăiește în zonele dezavantajate și zonele marginalizate din oraș, grupurile de persoane care se confruntă cu situațiile cele mai semnificative de excluziune sau vulnerabilitate sunt următoarele :

- Copiii din familiile numeroase, cu venituri reduse
- Copiii și adulții cu dizabilități, cu precădere cei cu dizabilități intelectuale, asociate sau complexe
- Persoanele șomere de lungă durată, cu precădere cele neindemnizate și cele peste 45 ani
- Persoanele fără acte de identitate și fără situație juridică clarificată
- Persoanele vârstnice dependente
- Persoanele care se confruntă cu adicții
- Victimele violenței domestice
- Persoanele fără adăpost
- Persoanele migrante care se confruntă cu dificultăți în țara de destinație, sau care revin din străinătate și au dificultăți de reintegrare în țară.

Populație de etnie romă, aflată în risc de excluziune și marginalizare

Cercetarea realizată de Fundația Alături de Voi România în anul 2016 a arătat și distribuția unei categorii importante de populație de minoritate roma, în cartierele Păcureț, Tătărași – Metalurgie, Sf. Andrei și Bularga, cu risc semnificativ de excluziune și marginalizare (indici foarte scăzuți pentru capital uman, locuire și ocupare a forței de muncă).

Principala dificultate a persoanelor din aceste grupuri este accesul la serviciile de bază din comunitate (educație, ocupare, servicii de sănătate, locuire).

Persoane cu dizabilități

Numărul total al persoanelor cu dizabilități din județul Iași la 30 iunie 2017 este de 26.304 persoane, din care 2.617 copii.

La nivelul județului, 570 persoane adulte cu dizabilități sunt instituționalizate¹⁴. Se remarcă o ușoară scădere față de aceeași perioadă a anului 2016. În statisticile oficiale (ANPD, ANPDCA), nu sunt raportați copii cu dizabilități aflați în instituții rezidențiale pe teritoriul județului Iași, la

¹⁴ ANPD 2017, <http://anpd.gov.ro/web/transparenta/statistici/trimestriale/>

nivelul trimestrului 2 al anului 2017. Cu toate acestea, serviciile rezidențiale ale DGASPC Iași au locuri disponibile nu doar pentru tinerii cu dizabilități și adulți, ci și pentru copii, fiind declarat un număr de 547 de copii cu handicap internați în CP. Mai mult, la nivelul județean, există un număr de 309 copii cu handicap, beneficiari ai celor 7 unități de asistență socială- centre de zi de îngrijire și recuperare.

Accesul copiilor și adulților la servicii de recuperare este însă redus, pentru că numărul acestora este încă insuficient. Deși serviciile pentru copii și tinerii cu dizabilități sunt de profiluri diferite (servicii de zi, de recuperare, de asistență socio-psiho-educativă etc), cele pentru copiii cu autism sau dizabilități complexe sau asociate, precum și serviciile specializate de recuperare din Iași nu dispun de locuri suficiente și nici de profesioniști în număr acoperitor pentru nevoile existente.

În Municipiul Iași, la 30 iunie 2017 există următoarele servicii specializate pentru copiii cu dizabilități :

Furnizorul și serviciul prestat	Activități	Adresa și capacitatea serviciului
DGASPC Iași – Complex de Servicii Comunitare de protecție și recuperare a copilului cu handicap sever “Sf.Andrei” (inclusiv module și componenta de urgență)	Asistenta socio-psiho-educativă, îngrijire și recuperare în cadrul centrelor de plasament pentru copii și tineri cu dizabilități	Iași, str Sf.Andrei nr.25, telefon 0232267520, Centru rezidențial și apartamente Apartamente : Bdul Dacia nr.55, Bl.DD5, et.VII, ap.25 Tr.Vitejilor nr.25 bl.A8 et.3, ap.3 Bl.14, sc.B, parter, ap.3, Tomesti Bl.18 sc.B parter ap.3 Tomesti Bl.C4, sc.A, parter, ap.3 Dancu, Holboca. Număr de beneficiari – 71 de persoane
DGASPC Iași – Echipa mobilă destinată asigurării serviciilor la domiciliu pentru copilul cu dizabilități și familia acestuia	Asistenta socio-psiho-educativă, suport, recuperare și reabilitare la domiciliu pentru copilul cu dizabilități și familia acestuia prin Echipa mobilă	Iași, str Sf.Andrei nr.25, telefon 0232267520, Număr de beneficiari – 107 persoane

DGASPC Iași – Centrul de zi Sf.Andrei	Asistenta socio-psiho-educativa, îngrijire si recuperare in cadrul unor centre de zi pentru copii si tineri cu dizabilitati	Iasi, str Sf.Andrei nr.25, telefon 0232267520, Număr de beneficiari – 33 de persoane
DGASPC Iași – CP de tip Hospice “Gulliver” Iasi	Asistenta socio-psiho-educativa, îngrijire si recuperare in cadrul unor centre de plasament pentru copii si tineri cu dizabilitati	Iasi, str. Azilului nr.1, telefon 0232225155, Număr de beneficiari – 37 de persoane
DGASPC Iași – Centrul de recuperare pentru copilul cu handicap sever Galata (! Include și servicii pentru adulți)	Asistenta socio-psiho-educativa, îngrijire si recuperare in cadrul unor centre de plasament pentru copii si tineri cu dizabilitati Gazduire, îngrijire si asistenta socio-psiho-medicala in regim rezidential a persoanelor adulte cu handicap Integrare/reintegrarea sociala si formare profesionala pentru persoane cu dizabilitati neinstitutionalizate	Iasi, str. Azilului, nr.1, telefon 0232227099, Pavilioanele I 1 si I3 Număr de beneficiari – 126 de persoane
DGASPC Iași – Centrul de zi Stejarul	Asistenta socio-psiho-educativa, îngrijire si recuperare in cadrul unor centre de zi pentru copii si tineri cu dizabilitati	Str. Stejar nr.28, telefon 0232227099, Număr de beneficiari – 29 de persoane
DGASPC Iași – Centrul vocational de zi Stejarul	Asistenta socio-psiho-educativa, suport, recuperare si reabilitare pentru copii cu handicap grav si parintii acestora	Str. Stejar nr.28, telefon 0232227099, Număr de beneficiari – 19 persoane
DGASPC Iași – Centrul de zi Bratianu	Asistenta si suport socio-psiho-educativ, îngrijire si recuperare pentru copii si tineri cu dizabilitati in cadrul unor centre de zi	telefon 0729995797 Număr de beneficiari – 17 persoane
DGASPC Iași – Centrul de zi I.Holban	Asistenta socio-psiho-educativa, îngrijire si recuperare, in cadrul unor centre de zi	str. Pantelimon Halipa, nr.16, telefon 0232225925, Număr de beneficiari – 57 de persoane

CP "Ion Holban" Iasi	Asistenta socio-psiho-educativa, ingrijire si recuperare in cadrul unor centre de plasament pentru copii si tineri cu	Str. Pantelimon Halipa, nr.16, telefon 0232225925, Număr de beneficiari – 125 de persoane handicap
CP "Ion Holban" Iasi	Asistenta psiho-socio-educativa, suport si gazduire a copiilor si tinerilor cu nevoi sociale	str. Pantelimon Halipa, nr.16, telefon 0232225925, Număr de beneficiari – 74 de persoane
CP IC Bratianu Iasi	Asistenta socio-psiho-educativa, ingrijire si recuperare pentru copii si tineri cu dizabilitati mintale	telefon 0729995797 Număr de beneficiari – 39 de persoane
CP IC Bratianu	Asistenta socio-psiho-educativa, ingrijire si recuperare pentru copii si tineri cu deficiente de auz	telefon 0729995797 Număr de beneficiari – 61 de persoane - fara copii din alte județe
Centrul de zi Bratianu	Asistenta si suport socio-psiho-educativ, ingrijire si recuperare pentru copii si tineri cu dizabilitati in cadrul unor centre de zi	telefon 0729995797 Număr de beneficiari – 17 persoane
Centrul de zi Rosetti	Asistenta socio-psiho-educativa, ingrijire si recuperare, in cadrul unor centre de zi	Iasi, Bd-ul CA Rosetti, nr.26, telefon 0232277270, Număr de beneficiari – 117 persoane
Centrul de zi Micul print Centrul de asistenta, suport si recuperare pentru copii cu dizabilitati „Micul	Asistenta socio-psiho-educativa, suport, recuperare si reabilitare in regim ambulator pentru copii si tineri cu dizabilitati	Iasi, CP Rosetti bdul CA Rosetti 26, telefon 0232277270, Număr de beneficiari – 48 de persoane
Fundația Star of Hope	Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Iași	str. Bariera Veche, nr. 3, Număr de beneficiari – 25 copii
Fundația Serviciilor Sociale Bethany	Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii	str. Varianta Uzinei, nr. 1 Număr de beneficiari – 32 copii.
Directia de Asistență Comunitară - Centrul de zi pentru persoane cu deficiențe de auz și vorbire „Sfântul Prooroc Zaharia”	Servicii sociale, Servicii de terapie, recuperare, kinetoterapie, servicii recreative	182 beneficiari

Fundația de Știință și Cultură Daco – România- Centrul de zi Șansa mea	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Păun , nr. 70, Iași, 40 de beneficiari
Asociația Surâsul Albastru Iași- Centru de zi pentru copii cu dizabilități "Surâsul Albastru"	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Str.Aleea Sucidava, nr.6, Iasi, 10 beneficiari
Asociația Familia Nostra - Centrul de tip familial Sfântul Andrei	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Zorilor nr.18, Iași, 10 beneficiari

Se constată astfel că există o capacitate de aproximativ 751 locuri pentru copii și tineri în **centrele de zi** cu profil de recuperare, consiliere sau asistență socio-psiho-educativă, precum și un număr de 107 locuri în serviciile de recuperare la domiciliu. Acolo unde aceste servicii de zi se află localizate în complexe de servicii care includ centre de plasament, beneficiarii serviciilor de zi sunt în special copiii și tinerii din centrele de plasament.

Un număr de 547 locuri sunt înregistrate în **centrele de plasament** destinate copiilor și tinerilor cu dizabilități, unele din aceste centre fiind deschise și pentru adulți.

Discuțiile cu familiile copiilor (în special a celor care nu se află în centre de plasament, ci locuiesc cu familial or) au arătat că serviciile de recuperare complexă și cele de respiro sunt cele mai necesare, și încă insuficient dezvoltate, alături de serviciile de sprijin pentru accesul la educație și ocupare (în cazul tinerilor).

În ce privește rețeaua de locuințe protejate pentru adulții cu dizabilități, aceasta este încă limitată. Există un număr important de centre de plasament pentru persoanele adulte cu dizabilități, dar nu suficiente case de tip familial sau locuințe protejate, în care aceste persoane să poată locui independent sau semi-independent.

Centrele rezidențiale pentru adulții cu dizabilități din Iași, dispun de un număr de 83 locuri și sunt următoarele :

Furnizorul	Tipul serviciului	Activități	Adresa	Capacitate
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași	Centrul social de tip rezidențial Galata din cadrul Complexului Social, Educativ și Rezidențial Galata Iași	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Str. Azilului nr. 1	50
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași	Centrul de îngrijire și asistență socială Gulliver	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Str. Azilului nr. 1	25
Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Biroul de Asistență Socială al Centrului Eparhial Iași	Centrul rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități Sfântul Luca Doctorul - Locuință protejată Albineț	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Albineț, nr. 6	8

Se impune o anchetă detaliată în rândul posesorilor de certificate de persoană cu dizabilități adulte (înregistrate cu domiciliul în Iași), pentru a analiza perspectivele de locuire și trai independent ale acestor persoane, în viitorul apropiat. Din totalul de 23.687 adulți cu handicap, 570 adulți sunt instituționalizați, 910 sunt indemnizați în municipiul Iași și 423 persoane adulte cu handicap grav beneficiază de asistent personal în municipiul Iași. La nivelul municipiului Iași sunt locuințe sociale special amenajate și accesibilizate pentru persoanele cu handicap. Cu toate aceste facilități, interviurile realizate de echipa FONSS cu aparținătorii persoanelor adulte cu handicap, în special a celor cu handicap grav și accentuat, a scos la iveală îngrijorarea familiilor cu privire la perspectiva îndelungată, în care tinerii sau adulții nu vor mai putea conta pe ajutorul părinților/aparținătorilor lor și perspectiva inevitabilă a instituționalizării. Familiile solicită o dezvoltare rapidă a caselor de tip familial pentru tineri, precum și a locuințelor protejate și semi-protejate. În Iași există 3 complexe de locuințe protejate, încă nelicențiate, aparținând DGASPC Iași : Locuințele Protejate Galata, cu o capacitate de 24 de locuri aveau la 31.12.2016 un număr de 23 beneficiari, Locuința Protejată Dacia, cu o capacitate de 6 locuri, avea la 31.12.2016 - 4 beneficiari, Locuința Protejată Tătărași, cu o capacitate de 3 locuri, avea la 31.12.2016- 2 beneficiari.

Persoanele fără adăpost

Există în administrarea Direcției de Asistență Comunitară un Centrul Social de Urgență pentru Recuperare și Integrare „C.A Rosetti” cu o capacitate de 80 de locuri, având în subordine un adăpost de noapte în Șos. Poitiers cu o capacitate de 65 locuri. Serviciile sunt oferite persoanelor fără adăpost de pe raza municipiului Iași și constau în: găzduire temporară, consiliere psihologică, consiliere juridică, consiliere în găsirea unui loc de muncă, consiliere medicală, asigurarea hranei prin Cantina de Ajutor Social, etc. La finalul anului 2016 au fost în evidența 97 de persoane.

Există și un centru rezidențial (nelicențiat încă) al Fundației Un Coup de Main d’Emmaus, care oferă cazare, masă, instruire profesională și consiliere unui număr de aprox.20 persoane.

Beneficiarii centrelor afirmă însă că serviciile de consiliere și îngrijire sunt esențiale pentru viitorul lor și numărul acestora este limitat. Ei sugerează că aceste centre, chiar de capacitate mai mică, ar trebui deschise în diferite zone ale orașului, acolo unde trăiesc pe străzi mai multe persoane.

Pentru municipiul Iași, la fel ca și în anul 2012, un element de vigilență îl constituie persoanele fără adăpost care au boli cronice și situații de adicție. Centrele trebuie dotate cu specialiști (medici, psihologi, asistenți sociali) care să poată gestiona aceste situații particulare.

Persoanele vârstnice singure și cele cu grad ridicat de dependență

În prezent, serviciile acreditate care sunt disponibile pentru persoanele vârstnice sunt următoarele :

Furnizorul	Tipul serviciului	Activități	Adresa	Capacitate
Federația Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic	Centrul care acordă servicii de îngrijire și asistență la domiciliu Yad Be Yad Iași	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Str. Elena Doamna, nr. 15	Nu există date
Centrul Diecezan Caritas Iași	Centrul de îngrijiri la domiciliu Iași	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	str. Sărărie, nr. 134	100

Congregația Fiicelor Sfintei Maria a Divinei Providențe - Iași	Centrul de îngrijire la domiciliu Luigi și Chiara	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	str. Plopii fără soț nr. 7	4
Congregația Fiicelor Sfintei Maria a Divinei Providențe - Iași	Îngrijire socio medicală pentru persoane vârstnice în cadrul căminului de bătrâni Casa Sfântul Iosif	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Șt. O. Iosif, nr. 2	40
Direcția de Asistență Comunitară	Centrul de zi pentru persoane vârstnice Vovidenia	Centre de zi pentru persoane vârstnice	Str. Vovideniei nr 5	Nu exista date disponibile
Direcția de Asistență Comunitară	Cămin de Pensionari Sfânta Cuvioasă Parascheva	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Str. Dr. Th. Codrescu nr. 6	261
Direcția de Asistență Comunitară	Cămin de bătrâni Sf. Constantin și Elena	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Str. Mihail Cornea nr 40-46	178
Fundația Izvor	Centrul rezidențial "Acasă"	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	str. Eternitate, nr. 109	67
Fundația Păpădia	Serviciul de asistență socio - medicală de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice Andante	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	str. Săulescu, nr. 33	16

Parohia Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt	Centrul de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice	Centre de zi pentru persoane vârstnice	Aleea Rozelor nr. 7C	20
---	--	--	----------------------	----

Se constată astfel că serviciile rezidențiale au o capacitate totală de 497 de locuri și sunt în special servicii cu capacitate mare ale Direcției de Asistență Comunitară. Căminele de mai mici dimensiuni sunt doar două (Căminul Casa Sfântului Iosif și Centrul rezidențial "Acasă"), iar restul serviciilor sunt de îngrijire la domiciliu (cu o capacitate de 130 persoane). Servicii de paliativă, cu o capacitate de 45 locuri, sunt disponibile contracost la Centrul Rezidențial Sf. Anton.

Numărul cererilor de îngrijire la domiciliu este în continuă creștere, iar serviciile existente asigură și servicii pentru populația din comunele apropiate Iași-ului, ceea ce face ca numărul solicitanților în așteptare să crească de la an la an. Nu toți furnizorii au liste de așteptare înregistrate ca procedură internă, ceea ce face ca această dimensiune a cererii mari să nu poată fi dovedită decât prin interviurile cu beneficiarii și familiile persoanelor vârstnice din oraș. O altă problemă a îngrijirii la domiciliu se remarcă în situațiile în care vârstnicii dependenți (din cauza unor boli cronice, degenerative dar care nu impun îngrijire în unitate spitalicească) cu imobilitate redusă sau fără mobilitate, fără aparținători, refuză să accepte internarea într-un cămin/centru rezidențial.

Cantinele sociale

Cantinele sociale din Municipiul Iași au în prezent o capacitate de 517 locuri :

Furnizorul	Tipul serviciului	Activități	Adresa	Capacitate
Congregația Fiicelor Sfintei Maria a Divinei Providențe - Iași	Asistență și suport pentru persoane și familii defavorizate din municipiul Iași în cadrul cantinei sociale	Centre de preparare și distribuție a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	str. Șt. O. Iosif, nr. 2 (Bucium)	87

Direcția de Asistență Comunitară	Cantina de ajutor social Iași	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	str. Sfântul Andrei nr 70 (Centru)	172/zi
Fundația Izvor	O masă caldă pe zi	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	str. Eternitate, nr. 109 (Tătărași)	30
Fundația Solidaritate și Speranță	Cantina socială Sfântul Sava	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	str. Costache Negri, nr. 48 (Centru)	150

Zonele de nord și sud (Păcureț și Bularga), în care se află concentrări mari de persoane aflate în situație de sărăcie și deprivare materială, nu dispun de cantine sociale.

Mame tinere/singure sau aflate în situații de risc

Există un **Centrul de Servicii pentru Mame și Copii „Hecuba”** în administrarea/finanțarea Direcției de Asistență Comunitară unde în 2016 au fost furnizate servicii de consiliere profesională, educație parentală, îngrijire copii antepreșcolari pentru 132 beneficiari (69 de copii și 63 de mame) , **Centrul Rezidențial pentru Mame și Copii Aflați în Dificultate** tot în administrarea/finanțarea Direcției de Asistență Comunitară – a oferit în 2016 cazarea în cadrul Centrului pentru un număr total de 30 de familii monoparentale (30 mame și 64 de copii) și cazare în locuințele protejate ale Fundației „Hecuba” pentru un număr de 8 mame și 12 copii.

Există un Centru Maternal „Maternus” în care, în 2016, au fost ocrotite 44 cupluri mamă-copil (din care 22 mame minore), 9 gravide minore, 13 copii însoțitori.

Persoanele aflate în sistemul de probațiune

Serviciul de probațiune din Municipiul Iași dispune de profesioniști cu o bună calificare și experiență profesională, iar beneficiarii acestui serviciu se declară mulțumiți de sprijinul pe care îl primesc în cadrul serviciului. La Penitenciarul Iași, serviciul de educație și asistență psihosocială are o capacitate de 250 persoane deservite pe zi.

La Universitatea A.I. Cuza din Iași există un program de masterat dedicat acestei problematice : Probațiune, Mediere și Asistența Socială a Victimelor Infracțiunilor. Misiunea și obiectivele programului de masterat au vizat formarea resursei umane în domeniul supravegherii în comunitate a persoanelor careau comis fapte penale - a consilierilor de probațiune. Profesia de consilier de probațiune a fost integrată în nomenclatorul profesiunilor din România. Absolvenții masteratului de Probațiune au devenit angajați ai serviciilor de probațiune care funcționează pe lângă Tribunalele județene sau în organizațiile non-guvernamentale de profil. De asemenea, programul de master vizează pregătirea continuă a persoanelor care își desfășoară activitatea în sistemul justiției penale judecători, procurori, personalul serviciilor de reintegrare din penitenciare, polițiști sau în sistemele alternative de rezolvare a conflictelor¹⁵.

În oraș există de asemenea un serviciu pentru resocializarea și integrarea copiilor și tinerilor cu comportament delinvent, cu o capacitate de 18 locuri, furnizat de către DGASPC Iași

Victimele violenței domestice

Un singur serviciu specializat de acest fel există în Municipiul Iași furnizat de către Direcția de Asistență Comunitară pentru cazurile din municipiul Iași, cu o capacitate de 15 locuri. Serviciile integrate pentru prevenirea și combaterea violenței domestice sunt printre cele care au numărul cel mai mic de locuri, în raport cu nevoia de sprijin, în regiunea Nord Est și Sud Est. Centrul de Servicii Sociale de Ingrijire și Asistența pentru Victime - care are în componența cf. HCJ 170/17.05.2017 Centrul de Recuperare pentru victimele violentei domestice și Centrul de Asistență și Protecție pentru victimele traficului de persoane aparținând de DGASPC Iași , cu un număr de 67 cazuri victime (28 mame și 39 copii) în primul semestru al anului 2017, deservește beneficiarii din județul Iași.

Persoane migrante sau persoane care revin în țară după o perioadă petrecută în străinătate

Nu există în prezent un serviciu specializat de consiliere și sprijin pentru reintegrarea socială, educațională sau profesională a acestor persoane. Dialogul cu atașatii de muncă ai României la ambasadele din străinătate a confirmat faptul că serviciile de sprijin din aceste țări ar aprecia în mod ferm existența unor servicii similare în România, cu care acestea să colaboreze direct pentru revenirea în țară a migranților români, în bune condiții.

Serviciile ar trebui să furnizeze informații complete celor care dorec să emigreze, la plecarea din țară (în cooperare cu Ministerul Afacerilor Externe), dar mai ales să acompanieze migranții români care se întorc în țară.

O problema comună a tuturor acestei categorii de persoane este lipsa serviciilor de sprijin, adecvate situației sau problemelor lor și care să poată acorda un suport personalizat. Aceste persoane au acces dificil la serviciile de bază din comunitate și fără un serviciu de **mediere, suport sau acompaniere specializată** nu reușesc să aibă șanse egale de integrare, la fel ca oricare alt locuitor din oraș.

¹⁵ Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași, <http://www.fssp.uaic.ro/departamente/sociologie-si-asistenta-sociala/specializari/master/probatiune-mediare-si-asistenta-sociala-a-victimelor-infracțiunilor>

În interviurile realizate de echipa FONSS, beneficiarii serviciilor sociale au menționat acest aspect în mod repetat. Problemele de integrare nu pot fi rezolvate fără acest sprijin specializat (consiliere, suport psihologic, informare, acompaniere pentru procedurile administrative etc). Un asistent social, un consilier, un psiholog care să acompanieze persoana sau familia în situațiile de dificultate respective, este cel mai solicitat sprijin pe care persoanele îl menționează în interviuri, alături de locuință și loc de muncă.

Un exemplu - persoanele fără adăpost

În municipiul Iași, o situație aparte este cea a capacității limitate a serviciilor de găzduire pentru persoanele fără adăpost. Mulți tineri care ies din sistemul de protecție a copilului, precum și victimele violenței domestice care nu au sprijin familial, persoanele cu probleme de sănătate mintală, ajung sau revin în stradă, se confruntă cu adicții și sunt discriminați pe piața muncii. Atitudinea generală a publicului și a unora dintre reprezentanții autorităților este discriminatorie față de aceste persoane, de aceea investițiile în măsuri specifice de suport este foarte mică în Iași.

Adăpostul de noapte al primăriei Iași și serviciile de găzduire ale organizației Emaus sunt singurele de acest tip de oraș, pentru adulții din stradă.

Serviciile de suport (psihologic, social) pentru aceste persoane sunt însă foarte puține și nu ajung la persoanele fără adăpost. Aceste servicii sunt apreciate de beneficiari ca fiind esențiale pentru depășirea traumelor majore pe care le au la ieșirea din sistemul instituționalizat, ori atunci când părăsesc familii sau medii abuzive.

Copiii cu părinți plecați în străinătate

Lipsa serviciilor de mediere, de sprijin psihologic sau de consiliere disponibile pentru copiii rămași în urmă, atât pentru relația cu școala, cu medicul de familie, cu autoritățile locale, pun aparținătorii în dificultate. Bunicii sau aparținătorii copiilor nu reușesc întotdeauna să facă față în relația cu școala, cu sistemul de sănătate, cu copiii înșiși. Lipsa părinților nu poate fi ușor compensată, oricât de mare este dragostea bunicilor. Aceștia se declară deseori depășiți de situațiile cu care se confruntă în îngrijirea copiilor, iar părinții la rândul lor întâmpină dificultăți în relația cu copiii, la revenirea în țară..

Persoanele care locuiesc în zone marginalizate

Aceste persoane au un complex de probleme sociale (lipsa educației, lipsa unei calificări, condiții precare de locuire și igienă, probleme de sănătate etc). Pentru a fi depășite, aceste probleme trebuie abordate într-o manieră integrată, printr-un management de caz eficient, iar serviciile individualizate de suport sunt esențiale, pentru fiecare familie în parte. Echipele integrate de tip SPOR, propuse prin actuala strategie națională de incluziune socială, vor trebui dezvoltate și personalizate pentru specificul municipiului Iași.

Prioritățile de acțiune în domeniul serviciilor sociale, formulate în 2012, pentru orizontul de timp 2016

În anul 2011-2012 a fost pilotată în județul Iași procedura de analiză a nevoilor sociale (diagnoza socială), în cadrul proiectului *Creșterea gradului de implementare a legislației în domeniul serviciilor sociale, în contextul descentralizării* (MMFPSPV, PODCA, SMIS 10845). Cu acea ocazie, în Municipiul Iași s-a derulat o analiză pilot, cantitativă și calitativă, care a condus la stabilirea nevoilor de servicii sociale, prioritizate împreună cu reprezentanții primăriei, ai structurilor deconcentrate județene, ai organizațiilor neguvernamentale.

Grupurile de populație identificate la nivelul anului 2012 ca fiind cu risc semnificativ de excluziune sau vulnerabilitate, pentru orașul Iași, au fost următoarele :

Iași	Tineri cu dizabilități în căutarea unui loc de muncă
	Familiile cu copii 0-3 ani fără facilități de îngrijire pe timp de zi
	Persoane vârstnice dependente (cu atenție la paliative)
	Persoane adulte fără adăpost (cu atenție, în Iași, la cei cu nevoi medicale și boli cronice)
	Persoane afectate de violență domestică
	Copii cu părinți plecați la muncă în străinătate
	Tineri dependenți de droguri, alcool sau etnobotanice
	Copii cu risc de abandon școlar
	Femei tinere sau minore însărcinate fără suportul familiei, cu risc crescut de abandon al nou născutului
	Copii cu CES fără servicii de sprijin în comunitate

Se poate observa că o bună parte a acestor grupuri are nevoie în continuare de suport și servicii adecvate, la nivelul anului 2016.

Prioritățile de investiție și dezvoltare a serviciilor sociale formulate de grupul local de lucru din cadrul proiectului, în 2012, și care trebuiau încheiate până în anul 2016, erau considerate a fi următoarele :

1. Creșterea rețelei de servicii de îngrijire la domiciliu pentru **vârstnici**. Rețeaua ar fi trebuit să dispună până în 2016 de minimum 20 de îngrijitori la domiciliu pe raza municipiului Iași, cu o capacitate de acoperire a serviciilor pentru 70-200 persoane anual
2. Deschiderea a cel puțin un **centru de diagnostic și îngrijire pentru vârstnicii cu Alzheimer**, cu o capacitate de 20 de paturi, până în 2016
3. Creșterea capacității AJOFM și a organizațiilor neguvernamentale de a adresa problematica ocupării tinerilor și a șomerilor de lungă durată, neindemnizați. **De asemenea, creșterea numărului structurilor de economie socială** la nivelul orașului.

4. Deschiderea unor noi servicii pentru persoanele cu dizabilități și dezvoltarea celor deja existente: **cel puțin un centru de zi pentru adulți și unul pentru copii în Iași**, deschiderea **locuințelor protejate** pentru adulții cu dizabilități.
5. A fost preconizat ca până în anul 2020 toți adulții cu dizabilități să fie deserviți de echipe de suport și consiliere la domiciliu.
6. Ținta privind ocuparea a fost ca, până în anul 2020, 200 de persoane cu dizabilități din Iași să acceseze în fiecare an serviciile de ocupare (evaluare, formare vocatională, angajare asistată, angajare protejată); să existe cel puțin 40 specialiști în angajare asistată formați la nivelul zonei metropolitane Iași.
7. Dezvoltarea serviciilor de **acompaniere pentru victimele violenței domestice** – cu cel puțin 4 centre zonale pe județ, la care să poată apela și beneficiarii din municipiul Iași
8. Dezvoltarea serviciilor de tip **after school**, cu o capacitate de cel puțin 300 de copii în Municipiul Iași
9. Cel puțin **un program A doua șansă** activ la nivelul municipiului Iași, cu o capacitate anuală de minimum 20 persoane
10. Dezvoltarea serviciilor de **consiliere și sprijin în școli**, inclusiv pentru copiii cu părinți plecați în străinătate sau copiii cu părinți în închisoare.
11. Cel puțin un serviciu de **consiliere pentru tinerii care ies din sistemul de probațiune**.

Din discuțiile actuale cu profesioniștii din sistemul de servicii sociale, precum și cu beneficiarii, a reieșit că o bună parte a acestor priorități au fost atinse parțial până în prezent, după cum urmează:

1.

Nr. crt	Public /Privat	Denumire Furnizor	Județ furnizor	Denumire serviciu social	Adresa serviciu social	Localitate /sector	Județ serviciu	Capa citate	Data licență provizorie	Data licența de funcționare valabilă 5 ani	Numar si serie licența de funcționare valabilă 5 ani
124	Privat	Centrul Caritas Diecezan Iași	Iași	Centrul de îngrijiri la domiciliu Iași	la str. Sărărie, nr. 134	Iași	Iași	100	07.12.2015	18.11.2016	LF/0001676
130	Privat	Congregația Fiicelor Sfintei Maria a Divinei Providențe - Iași	Iași	Centrul de îngrijire la domiciliu Luigi și Chiara soț nr. 7	la str. Plopii fără nr.	Iași	Iași	4	05.03.2015	27.08.2015	LF/0000116
131	Privat	Fundația Pădăria	Iași	Serviciul de asistență socio-medicală de	str. Săulescu, nr. 33	Iași	Iași	16	24.06.2015	07.04.2016	LF/0000149

[illegible]

2. Centrul Rezidențial Sf. Anton (RED HOSPITAL) , care oferă din 2015 îngrijiri paliative pentru pacienții cu Alzheimer și alte forme de demență cu o capacitate de 45 de locuri. Serviciile nu sunt gratuite.
În municipiul Iași sunt 2 centre rezidențiale publice Căminul de Pensionari „Sfânta Cuvioasă Parascheva” (212 beneficiari) și Căminul de Bătrâni „Sfinții Împărați Constantin și Elena” (178 beneficiari) și 2 centre rezidențiale private Căminul de bătrâni ”Casa Sf. Iosif” al Congregației Fiicelor Sfintei Maria a Divinei Providențe” (40 beneficiari) și Centrul rezidențial ”Acasă” – al Fundației Izvor (67 beneficiari)
3. În 2016 erau în plata Direcției de Asistență Comunitară - asistenți personali care au în grijă 423 adulți cu handicap grav. DGASPC raportează 3.014 adulți cu handicap grav.
4. Centrul Social cu Destinație Multifuncțională „BUCURIA” acordă sprijin pentru 27 de tineri ce provin din Centrele de Plasament, cu vârsta minimă de 18 ani împliniți și maxim 26 ani pentru egalizarea șanselor de integrare socio-profesională.
Centrului Județean de Incluziune Socială din structura DGASPC Iași cu 196 de beneficiari (tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului - 80, persoane cu dizabilități - 34, familii monoparentale - 17, familii cu mai mult de doi copii -25, victime ale violenței domestice - 15, persoane de etnie romă - 11, alte grupuri vulnerabile 20 (tineri aflați în sistemul de protecție cu vârsta de 16-18 ani, ș.a.) în 2016 (informare privind piața muncii, consiliere individuală și de grup, mediere/ plasare pe piața muncii, monitorizare post-angajare.
Economia socială este reglementată de Legea nr. 219/2015 privind economia socială, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 561 din 28 iulie 2015 ale cărei Norme metodologice au fost adoptate prin HG nr. 585/10.08.2016, publicate în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 660 din 29 august 2016.
40 furnizori de servicii acreditați conform HG 277/2002, actualizată pentru servicii de informare, consiliere și mediere a muncii pe piața internă
Nu sunt date publice ale AJOFM Iași privind activitatea de economie socială la nivelul municipiului/județului.
5. Centrul de zi pentru persoane cu deficiențe de auz și vorbire „Sfântul Prooroc Zaharia” (182 beneficiari) – în subordinea DAC
Centrul de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu (face parte din Complexul de Servicii Alternative pentru Persoane Adulte) care acordă servicii pentru 25 persoane/lună, beneficiari 151 de persoane adulte cu dizabilități în cursul anului 2016.
Centrul Social Educativ pentru Persoane cu Dizabilități Galata cu o capacitate de 35 de locuri
Locuințele Protejate Galata, cu o capacitate de 24 de locuri aveau la începutul anului 2016 un număr de 20 beneficiari iar la 31.12.2016 se afla un număr de 23 beneficiari
Locuinței Protejate Dacia, cu o capacitate de 6 locuri, au fost admiși 6 beneficiari la 01.01.2016 și la 31.12.2016 erau 4 beneficiari

- Locuinței Protejate Tătărași, cu o capacitate de 3 locuri, au fost admiși la începutul anului 2016 - 2 beneficiari
 Complexul de Îngrijire și Asistentă Gulliver Iași cu o capacitate de 25 locuri, beneficiari 22
 Centru social de zi destinat copiilor cu dizabilități (0-7 ani) înființat în 2016 pentru 20 copii cu dizabilități administrat de DGASPC
 Centru de consiliere și sprijin pentru copii și familii al Fundației Serviciilor Sociale Bethany – capacitate 32 beneficiari
 Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Iași al Fundației Star of Hope – capacitate 25 beneficiari
 Centru de zi pentru copii cu dizabilități "Surâsul Albastru,, al Asociației Surâsul Albastru Iași – 10 beneficiari
 Centrul de zi Șansa mea al Fundației de Știință și Cultură Daco – România – 40 beneficiari
6. 40 furnizori de servicii acreditați conform HG 277/2002, actualizată pentru servicii de informare, consiliere și mediere a muncii pe piața internă.
 Din activitatea AJOFM Iași - 34 persoane cu handicap încadrate în munca în anul 2016, din care 18 persoane prin acordarea de subvenții angajatorilor.
 7. La nivelul Iașului există Centrul de Servicii Integrate pentru Victimele Violenței în Familie în administrarea DAC Iași în care au beneficiat de servicii sociale de asistare și gazduire 10 mame și 22 copii. Victimele resping internarea într-un astfel de adăpost de teama de nu înrăutăți conflictul cu agresorul. Este necesară consilierea și găzduirea în perioada de criză, consilierea în perioada post-traumă.
 8. Centrul DIFAIN – pentru copiii cu părinții plecați la muncă în străinătate administrat de Direcția de Asistență Comunitară unde au beneficiat de servicii educaționale de tip after school – 16 copii.
 9. Înființarea unei clase la Grupul Scolar Virgil Madgearu din Iași.
 10. La nivelul Centrului Județean pentru Asistență Educațională (CJRAE), existau la nivelul anului 2016 - 77 consilieri școlari și 19 logopezi.
 11. La Penitenciarul Iași, serviciul de educație și asistență psihosocială are o capacitate de 250 persoane deservite pe zi.

Serviciile sociale disponibile în prezent în Municipiul Iași

Acreditarea furnizorilor de servicii sociale, precum și licențierea serviciilor prestate de aceștia, se realizează după un set nou de proceduri, începând cu anul 2013. Nu toate serviciile existente au trecut însă prin acest proces nou de licențiere, deși a existat obligativitatea furnizorilor de a parcurge noile proceduri până la data de 31 decembrie 2015. În plus, procesul de acreditare a suferit modificări de procedură în 2016 și, pentru anumite servicii, a trecut în responsabilitatea unor agenții specializate ale ministerului muncii (ANPDCA, ANPD, ANES).

Din acest motiv, furnizorii acreditați de servicii sociale din municipiul Iași se află în prezent în două situații distincte: unii dintre ei sunt acreditați (respectiv serviciile lor sunt licențiate) pe baza Legii calității serviciilor sociale (nr.197/2012), alții dispun încă de vechile acreditări, în baza Hotărârii de Guvern 1024 din 2004. O a treia categorie de furnizori a depus dosarele de acreditare pentru serviciile lor, dar nu a primit încă certificatele de acreditare, datorită modificărilor legislative din anul 2016.

La nivelul lunii noiembrie 2017 se aflau în Municipiul Iași un număr de 47 servicii sociale acreditate, iar numărul furnizorilor acreditați de servicii sociale era de 60 (MMFPSPV, registrul furnizorilor și al serviciilor acreditate, nov.2016, <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala>).

Nr. crt	Denumire Furnizor	Județ furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Adresa serviciului	Localitate /sector	Județ serviciu	Capacitate	Data licență provizorie	Data licența de funcționare pe termen de 5 ani	Numar si serie licența de funcționare valabilă 5 ani	Instituția care a eliberat LF
1.	Asociația Alternative Sociale	Iași	Centrul de consiliere și sprijin pentru copii și părinți separați sau în risc de separare	16.Centre de zi pentru familie cu copii	șos. Nicolina, nr. 24, bl. 949	Iași	Iași	1	11/12/2015	4/8/2016	LF/0005301	MMJS
2.	Asociația Familia Nostra	Iași	Centrul de tip familial Sfântul Andrei	5.Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Zorilor nr.18	Iași	Iași	10	8/17/2016	8/29/2017	LF/0001235	MMJS
3.	Asociația Institutul Sfântul Ioan de La Salle	Iași	Centrul de plasament Cămin La Salle	5.Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Aeroportului nr. 1	Iași	Iași	16	10/23/2015	6/3/2016	LF/0005338	MMJS

4.	Asociația O Kairos	Iași	Centrul de zi pentru copii și adolescenți	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Str. Frumoasă, nr.16A	Iași	Iași	30	7/25/2017			ANPDCA
5.	Asociația pentru Dezvoltarea Programelor Speciale (ADPS)	Iași	Centrul de zi pentru integrarea socială a tinerilor și persoanelor adulte cu dizabilități	14.Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	str. Păun , nr. 70	Iași	Iași	40	11/6/2015	12/29/2016	LF/0001693	MMJS
6.	Asociația Salvați Copiii Iași	Iași	Centrul de Consiliere și Sprijin pentru Părinți și Copii	16.Centre de zi pentru familie cu copii	Bld. Chimiei, nr.35, bl.F2-1, sc.A și B parter	Iași	Iași	12	3/15/2017			ANPDCA
7.	Asociația Surâsul Albastru Iași	Iași	Centru de zi pentru copii cu dizabilități "Surâsul Albastru"	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați	Str.Aleea Sucidava, nr.6	Iași	Iași	10	11/29/2016	7/28/2017	000125/LF	ANPDCA

				sau în risc de separare de părinți								
8.	Centrul Diecezan Caritas Iași	Iași	Centrul de resurse pentru copii și tineri Don Bosco	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Oltea Doamna, nr. 3	Iași	Iași	30	11/10/2015	11/18/2016	LF/0001673	MMJS
9.	Centrul Diecezan Caritas Iași	Iași	Centrul de plasament Sfântul Iosif	5.Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Sărărie, nr. 134	Iași	Iași	15	11/10/2015	9/20/2016	LF/0001929	MMJS
10.	Centrul Diecezan Caritas Iași	Iași	Centrul de resurse pentru familii	16.Centre de zi pentru familie cu copii	str. Sărărie, nr. 134	Iași	Iași	5	12/7/2015	5/11/2016	LF/0005323	MMJS

11.	Centrul Diecezan Caritas Iași	Iași	Centrul de îngrijiri domiciliu Iași	13.Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități , persoane aflate în situație de dependență	str. Sărărie, nr. 134	Iași	Iași	100	12/7/2015	11/18/2016	LF/0001676	MMJS
12.	Congregația Fiicelor Sfintei Maria a Divinei Proveniențe - Iași	Iași	Centrul de îngrijire domiciliu Luigi Chiara	13.Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități , persoane aflate în situație de dependență	str. Plopii fără soț nr. 7	Iași	Iași	4	3/5/2015	8/27/2015	LF/0000116	MMJS

13.	Congregația Fiicelor Sfintei Maria a Divinei Providențe - Iași	Iași	Asistență și suport pentru persoane și familii defavorizate din municipiul Iași în cadrul cantinei sociale	24.Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	str. Șt. O. Iosif, nr. 2	Iași	Iași	87	12/22/2015	7/29/2016	LF/0005346	MMJS
14.	Congregația Fiicelor Sfintei Maria a Divinei Providențe - Iași	Iași	Îngrijire socio medicală pentru persoane vârstnice în cadrul căminului de bătrâni Casa Sfântul Iosif	3.Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Șt. O. Iosif, nr. 2	Iași	Iași	40	12/22/2015	9/20/2016	LF/0001932	MMJS
15.	Congregația Surorilor Providenței	Iași	Centrul de zi Alois Scrosoppi	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	șos. Bârnova nr. 2	Iași	Iași	30	10/23/2015	6/3/2016	LF/0005337	MMJS

16.	Direcția de Asistență Comunitară	Iași	Centrul de zi pentru persoane vârstnice Vovidenia	12.Centre de zi pentru persoane vârstnice	Str. Vovideniei nr. 5	Iași	Iași		6/27/2016	4/21/2017	LF/0008 094	MMJS
17.	Direcția de Asistență Comunitară	Iași	Centrul de zi Prichindel	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Str. Plăieșilor nr. 9	Iași	Iași	50	8/17/2016	8/10/2017	LF/0001 232	MMJS
18.	Direcția de Asistență Comunitară	Iași	Căminul de Pensionari Sfânta Cuvioasă Parascheva	3.Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Str. Dr. Th. Codrescu nr. 6	Iași	Iași	261	7/19/2016	8/2/2017	LF/0001 220	MMJS
19.	Direcția de Asistență Comunitară	Iași	Cămin de bătrâni Sf. Constantin și Elena	3.Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Str. Mihail Cornea nr. 40-46	Iași	Iași	178	8/17/2016	2/20/2017	LF/0008 063	MMJS

20.	Direcția de Asistență Comunitară	Iași	Centrul de servicii integrate pentru victimele violenței în familie	8.Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie (domestice)			Iași	15	2/29/2016	9/20/2016	LF/0001 937	MMJS
21.	Direcția de Asistență Comunitară	Iași	Centrul social cu destinație multifuncțională Bucuria	7.Centre rezidențiale pentru tineri în dificultate	Str. Prof A. Șesan nr. 3 A	Iași	Iași	26	7/19/2016	6/9/2017	LF/0001 209	MMJS
22.	Direcția de Asistență Comunitară	Iași	Centrul de urgență pentru recuperare și integrare socială C.A. Rosetti	9.Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost	b-dul C.A. Rosetti nr. 30	Iași	Iași	60	7/19/2016	5/22/2017	LF/0001 202	MMJS
23.	Direcția de Asistență Comunitară	Iași	Cantina de ajutor social Iași	24.Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane	str. Sfântul Andrei, nr. 70	Iași	Iași	250	10/6/2016	10/25/2017	LF/0001 244	MMJS

				în risc de sărăcie								
24.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași	Iași	Centrul de îngrijire și asistență socială Gulliver	4.Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Str. Azilului nr. 1	Iași	Iași	25	8/17/2016	9/19/2017	LF/0001 236	MMJS
25.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași	Iași	Centrul de zi " Echilibru"	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Str.Stejar, nr.28	Iași	Iași	25	9/18/2017			ANPDCA
26.	Episcopia Romano Catolică Iași	Iași	Centrul de asistență comunitară Sfânta Tereza de Calcutta	22.Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de	str. Traian, nr. 8	Iași	Iași	5	12/28/2016			MMJS

				nevoie								
27.	Fundația de Știință și Cultură Daco - România	Iași	Centrul de zi Șansa mea	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Păun , nr. 70	Iași	Iași	40	10/19/2015	4/7/2016	LF/0000150	MMJS
28.	Fundația EDINFO	Iași	Centrul de consiliere si sprijin pentru parinti si copii Sf. Parascheva	16.Centre de zi pentru familie cu copii	str. Ciornei, nr. 18-20	Iași	Iași	6	1/18/2017			ANPDCA
29.	Fundația Izvor	Iași	O masă caldă pe zi	24.Centre de preparare și distribuie a hranei pentru persoane în risc de	str. Eternitate, nr. 109	Iași	Iași	30	9/24/2015	9/20/2016	LF/0001933	MMJS

				sărăcie								
30.	Fundația Izvor	Iași	Centrul de îngrijire Hospice Alinare mică	1.Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminal	str. Eternitate, nr. 109	Iași	Iași	20	9/24/2015	9/20/2016	LF/0001 928	MMJS
31.	Fundația Izvor	Iași	Centru de tip familial "Adăpost copii"	5.Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	Str. Dimineții , nr.9, bl.775, sc.A, ap.3	Iași	Iași	3	7/12/2017			ANPDCA
32.	Fundația Medicală Providența	Iași	Centrul de suport pentru situații de urgență , al criză	22.Centre de zi pentru asistență și suport pentru	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 10, bl. B1 parter	Iași	Iași	10	12/29/2016			MMJS

			Fundației Medicale Providența	alte persoane aflate în situații de nevoie								
33.	Fundația Păpădia	lași	Serviciul de asistență socio - medicală de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice Andante	13.Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități , persoane aflate în situație de dependen ță	str. Săulescu, nr. 33	lași	lași	16	6/24/2015	4/7/2016	LF/0000 149	MMJS
34.	Fundația Solidaritate și Speranță	lași	Centrul de zi pentru copii Sfânta Marina	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Costache Negri, nr. 48	lași	lași	35	10/8/2015	6/3/2016	LF/0005 336	MMJS

35.	Fundația Solidaritate și Speranță	Iași	Centrul de zi Sfântul Stelian	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Costache Negri, nr. 48	Iași	Iași	30	10/8/2015	9/20/2016	LF/0001 924	MMJS
36.	Fundația Solidaritate și Speranță	Iași	Centrul de consiliere și reabilitare a persoanelor dependente de alcool și alte droguri Sfântul Nicolae	18.Centre de zi pentru persoane toxico-dependente pentru persoane cu diferite adicții: droguri, alcool, alte substanțe toxice, etc	str. Costache Negri, nr. 48	Iași	Iași		10/8/2015	6/3/2016	LF/0005 339	MMJS
37.	Fundația Solidaritate și Speranță	Iași	Centrul de asistență socială și îngrijire la domiciliu Sfântul Mina	13.Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice,	str. Costache Negri, nr. 48	Iași	Iași	10	10/8/2015	6/3/2016	LF/0005 335	MMJS

				persoane cu dizabilități , persoane aflate în situație de dependență								
38.	Fundația Solidaritate și Speranță	Iași	Cantina socială Sfântul Sava	24.Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	str. Costache Negri, nr. 48	Iași	Iași	150	10/8/2015	4/7/2016	LF/0000 148	MMJS
39.	Fundația Star of Hope România	Iași	Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Iași	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Bariera Veche, nr. 3	Iași	Iași	25	12/21/2015	11/11/2016	LF/0001 667	MMJS

40.	Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Biroul de Asistență Socială al Centrului Eparhial Iași	Iași	Centrul rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități Sfântul Luca Doctorul - Locuință protejată Albineț	4.Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Albineț, nr. 6	Iași	Iași	8	2/26/2016	11/11/2016	LF/0001 662	MMJS
41.	Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Biroul de Asistență Socială al Centrului Eparhial Iași	Iași	Centrul de suport pentru situații de urgență și criză Filantropia	22.Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	str. Costache Negri, nr. 48	Iași	Iași	10	10/25/2016	11/6/2017	LF/0001 245	MMJS
42.	Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Biroul de Asistență Socială al Centrului Eparhial Iași	Iași	Centrul rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități Sfântul Luca Doctorul - Locuință protejată Dacia	3.Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Dacia, nr. 19, pav. H, ap. 6	Iași	Iași	4	5/27/2016	11/11/2016	LF/0001 661	MMJS

43.	Parohia Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt	Iași	Centrul de zi de consiliere	22.Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	Aleea Rozelor nr. 7C	Iași	Iași	10	11/11/2016			MMJS
44.	Parohia Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt	Iași	Centrul de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice	12.Centre de zi pentru persoane vârstnice	Aleea Rozelor nr. 7C	Iași	Iași	20	11/11/2016	11/6/2017	LF/0001246	MMJS
45.	Parohia Sfântul Sava	Iași	Centrul de zi pentru copii cu deficiențe de auz și vorbire Sf. Prooroc Zaharia	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Sfântul Sava, nr. 20	Iași	Iași	8	2/1/2016	1/30/2017	LF/0008059	MMJS

46.	Penitenciarul Iași	Iași	Serviciul educație și asistență psihosocială	22.Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	str. Doctor Vicol nr. 10	Iași	Iași	250 /zi	10/25/2016	4/10/2017	LF/0008086	MMJS
47.	Fundația Serviciilor Sociale Bethany	Tm	Centru de consiliere și sprijin pentru părinți și copii	15.Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Str. Varianta Uzinei nr.1	Iași	Iași	30	12.02.2016	11.02.2017	LF/0008363	MMJS

Serviciile se adresează unei părți importante a grupurilor de persoane aflate în situații de marginalizare sau vulnerabilitate – copii, familii cu venituri reduse, persoane fără adăpost, persoane vârstnice dependente, persoane fără acte de identitate, persoane fără ocupație, persoane cu dizabilități, persoane care se confruntă cu adicții, persoane aflate în stadii terminale ale unor boli cronice etc.

În Iași există de asemenea 11 creșe (publice), iar capacitatea totală a creșelor este de aproximativ 900 copii.

Situația serviciilor și a măsurilor de asistență și sprijin, necesare în Municipiul Iași

Echipa FONSS a analizat capacitatea serviciilor existente și a stat de vorbă cu beneficiari și furnizori ai serviciilor sociale, în perioada august-decembrie 2016, septembrie-noiembrie 2017 .

Derularea vizitelor de teren și analiza datelor de la nivelul orașului au condus la formularea unor concluzii pentru planificarea serviciilor sociale din Municipiul Iași.

Toate măsurile prioritizate la nivelul orașului în prezentul document sunt selectate pe baza următoarelor criterii:

- *urgența socială* – măsurile care sunt apreciate ca având un efect direct asupra categoriilor de populație afectate de sărăcie extremă sau grad foarte mare de vulnerabilitate sunt cele care au fost analizate cu prioritate;
- *volumul populației care va beneficia de pe urma acestor măsuri* – cu cât este mai mare numărul de persoane aparținând unor grupuri vulnerabile, care vor beneficia direct de măsurile propuse, cu atât mai importante au fost măsurile respective. Masa critică a populației a reprezentat deci un criteriu de prioritizare pentru măsurile recomandate mai jos;
- *realismul/fezabilitatea măsurilor* – cu cât aceste măsuri au o probabilitate mai mare de a fi implementate rapid, sau în intervalul 2016-2020, cu atât ele au fost selectate ca prioritare.

! *Măsurile selectate au fost de asemenea coroborate cu implementarea Planului de măsuri anti-sărăcie al Guvernului și cu sursele de finanțare europeană și națională disponibile în perioada 2016-2020.*

! Ele propun de asemenea o **modalitate diferită de cooperare între DGASPC și DAC**: măsurile descrise mai jos se bazează pe o delocalizare a serviciilor specializate furnizate în prezent de către DGASPC, cât mai aproape de beneficiari (prin antene locale, echipe mobile, servicii zonale dispuse în punctele cheie ale orașului) și dublate de o cooperare mult mai strânsă dintre personalul acestor servicii delocalizate și cel al DAC.

1. În primul rând, este evident că **intervenția integrată în zonele marginalizate din oraș constituie una din prioritățile zero pentru autoritățile locale**. Conectarea acestor comunități cu oportunitățile de servicii, formare profesională, informații, angajare, resurse existente la nivelul județului, este esențială.

Serviciile de mediere și suport la nivelul comunităților sunt importante, astfel încât familiile să dispună de informare corectă, sprijin direct, cât mai aproape de domiciliul lor, și adaptat nevoilor lor reale. Conectare înseamnă, în accepțiunea FONSS, atât conectare fizică (transport, căi de acces mai bune, comunicații), cât și servicii de acompaniere și suport direct pentru familii, servicii care să fie eficiente, centrate pe obiective și să monitorizeze îndeaproape fiecare familie.

În zonele de sărăcie extremă este nevoie de o intervenție integrată și de foarte bună calitate: **locuirea, infrastructura și utilitățile, trebuie rezolvate aproape simultan cu dezvoltarea serviciilor de sprijin și îngrijire specializată pentru copii și adulți.** Educația adulților, medierea ocupațională și accesul lor pe piața muncii, sunt la fel de importante precum educația și intervenția timpurie a copiilor, sprijinul școlar acordat copiilor cu CES sau pregătirii tinerilor pentru accesul pe piața muncii, serviciile de sănătate, locuire.

Sunt de explorat soluțiile care să întărească stima de sine, participarea reală la decizie și co-responsabilizarea persoanelor din zonele marginalizate. Soluții de tipul microfinanțării, al consiliilor consultative comunitare, au dat rezultate bune în țară și pot fi replicate la nivelul orașului Iași. Fără o contribuție activă din partea familiilor, dependența de asistența socială pasivă va conduce la perpetuarea aceluiași practici asistențiale ineficiente și costisitoare, atât financiar cât și din punct de vedere al pierderii capitalului uman disponibil.

Este necesară creșterea numărului de mediatori sanitari în cartierele marginalizate

2. **Întărirea capacității DAC** pentru o intervenție primară de bună calitate se constituie în prioritate locală.

Este nevoie de investiții consistente și periodice în formare profesională continuă, în recalibrarea cunoștințelor și în schimburi de experiență între lucrătorii din DAC și alte SPAS-uri din țară, și între aceștia și profesioniștii din DGASPC. Cu cât investiția în SPAS-uri va fi mai bine planificată și va răspunde nevoilor tehnice ale acestor lucrători/asistenți sociali, cu atât calitatea intervenției lor va fi mai mare la nivel local, iar DGASPC va resimți o scădere a presiunii de suport tehnic la nivel județean, mai ales pentru intervențiile primare pentru care SPAS-urile vor dobândi competențele necesare de rezolvare.

Întărirea capacității DAC presupune următoarele elemente:

- *Creșterea numărului lucrătorilor sociali din aparatul DAC* – în funcție de problematica socială a cartierelor cu populație marginalizată, numărul lucrătorilor sociali trebuie să fie suficient pentru a instrumenta prestațiile sociale, cât și pentru a furniza servicii de consiliere, informare, acompaniere a familiilor sau persoanelor vulnerabile, în cadrul unor servicii primare de asistență socială. Managementul de caz trebuie regândit la nivelul relației dintre DAC și DGASPC, astfel încât fiecare familie care beneficiază de servicii sociale primare să poată avea un manager de caz dedicat.
- *Formarea profesională continuă*, pe teme solicitate de lucrătorii sociali: legislație, servicii sociale primare, intervenții cu caracter preventiv, gestionarea situației unor categorii de persoane vulnerabile (handicap, persoane confruntate cu adicții, persoane afectate de violență domestică sau abuz, persoane care trăiesc în stradă, etc)
- *Dezvoltarea competențelor de scriere și management al proiectelor, pentru lucrătorii din DAC.* Una din sursele principale de finanțare socială va fi reprezentată de fondurile europene. Cu cât mai rapid vor fi dezvoltate competențele de planificare și scriere de proiecte în domeniul social, la nivelul primăriilor, cu atât mai rapid vor putea fi atrase fonduri semnificative în sectorul serviciilor și al asistenței sociale primare.

3. Datele cantitative și analiza de teren au arătat că există o **nevoie sporită de servicii de îngrijire la domiciliu** pentru persoanele vârstnice și pentru persoanele cu dizabilități, majoritatea acestora din urmă fiind îngrijite în propria familie.

Capacitate minimă la nivel de oraș - 300 locuri, în raport cu cele 120 existente în prezent.

4. Pentru familiile în care există copii sau tineri cu dizabilități grave, înființarea **serviciilor de tip respiro** (în regim de zi sau cu găzduire) reprezintă o prioritate, precum și creșterea numărului de **servicii de recuperare**, în 4 zone cheie ale orașului.

Capacitate minimă la nivelul orașului – 50 locuri zilnic

5. Pentru copiii și tinerii din sistemul de protecție specială, **tranziția la viața de adult** este încă gestionată cu sincope în sistem, iar rata lor de reușită ulterioară este relativ scăzută. De aceea, regândirea internă a modalităților de îngrijire a copiilor și responsabilizare progresivă a tinerilor, este un subiect de reflexie pentru întregul personal al DGASPC și al organizațiilor care lucrează cu tinerii. Serviciile de mediere și suport post-instituție sunt și aici esențiale, pentru a preveni revenirea tinerilor în stradă sau în situație de adicție.

Numărul minim de mediatori ocupaționali specializați pe problematica tinerilor din sistemul instituțional – 10

Numărul minim de consilieri / psihologi – 30.

6. Estimarea echipei de proiect este aceea că **fiecare zonă geografică specific delimitată a orașului, cu precădere zonele marginalizate identificate anterior, trebuie să dispună, în Iași, de cel puțin:**

- **Un serviciu de suport educațional pentru copii și adulți**, coordonat de către CJRAE și Inspectoratul Școlar, cu *antene locale în fiecare cartier din zona respectivă*. Acest serviciu trebuie să coordoneze derularea programelor de tip A doua șansă și Școală după Școală, în parteneriat cu DAC și (eventual) organizațiile neguvernamentale, voluntarii și cultele care acționează în zona respectivă. De asemenea, acest serviciu trebuie să asigure monitorizarea programelor de suport pentru copiii cu CES (profesori de sprijin, adaptare curriculară, accesibilizarea școlilor pentru copiii cu dizabilități sau pentru cei cu CES).

Planificarea și design-ul unui astfel de program trebuie fie realizate cu participarea tuturor actorilor cheie din sistemul educațional și social. El trebuie să fie bazat pe dezvoltarea / întărirea abilităților copiilor și tinerilor în domenii cât mai diverse, pe creșterea stimei de sine și a respectului pentru comunitate, pe inovare și creativitate, pe inter-conectare cu măsuri care cresc capacitatea tinerilor de a se conecta la realitățile complexe ale zonei în care locuiesc. Programul de suport trebuie conectat cu programe similare de mediu, cultură, sport, dezvoltare personală.

Acest serviciu poate fi atașat serviciilor sau centrelor de zi déjà existente și care acoperă destul de bine zonele orașului.

- **Un serviciu de orientare și consiliere pentru tineri**, cu antene locale *în fiecare zonă cheie a orașului (servicii de integrare pentru tineri)*. Acest serviciu poate fi inclus în centrele de zi déjà existente.
- **Un serviciu specializat și multi-disciplinar de recuperare și îngrijire** pentru copiii și adulții cu dizabilități, care să poată gestiona o cazuistică variată (persoane cu dizabilități fizice, senzoriale, intelectuale, TSA, boli rare etc).
- **O echipă mobilă multidisciplinară de îngrijire la domiciliu**, care să poată acoperi 4-5 areale de locuințe la nivelul unei echipe, cu un sediu de coordonare în oraș sau câte un sediu în fiecare cartier principal al orașului

- **Echipe delocalizate de intervenție în cazuri de abuz, neglijență, violență domestică**, ajustate ca dimensiune la numărul de cazuri de risc din zona respectivă. Aceste echipe trebuie să dispună de capacitate de intervenție rapidă, de un spațiu adecvat pentru preluarea cazurilor de urgență, de proceduri de cooperare cu toate agențiile responsabile în gestionarea situațiilor potențialilor beneficiari (DGASPC, SPAS, Insp. Poliție, Insp. Școlar etc.).
- Cel puțin **un adăpost pentru victimele violenței domestice** la nivelul orașului, de capacitate mai mare, care să poată primi și persoane din zona metropolitană și din județ (minimum 30 locuri, maximum 50 locuri în oraș)
- Cel puțin **câte un serviciu zonal (multidisciplinar) de monitorizare și suport a copiilor și tinerilor care se află în conflict cu legea**, în cooperare cu serviciile de probațiune
- **Un serviciu de transport adaptat pentru persoane cu mobilitate redusă** – la nivelul a cel puțin o rețea de transport public local (autobuze, taxi).
- **Garanțiile pentru tineri** și programele de **mobilitate a tinerilor** trebuie de asemenea susținute, pentru a facilita accesul lor la resursele importante (de informare, ocupare, locuire, servicii publice) ale orașului, atunci când tinerii provin din zona metropolitană sau comunele învecinate
- Cel puțin o **cantină socială în fiecare zonă marginalizată a orașului**, cu capacitate variabilă în funcție de specificitățile sezoniere. Cel puțin două cantine sociale suplimentare, în nordul și sudul orașului.
- Cel puțin un **adăpost de zi și de noapte** pentru persoanele fără adăpost, modulabil, adaptat și pentru găzduirea persoanelor în situații de criză umanitară sau urgență, ori a refugiaților. Ideal, aceste adăposturi ar trebui să acopere fiecare zonă cheie din oraș, în special zonele marginalizate.
- Cel puțin un **serviciu complex de diagnostic și intervenție timpurie** pentru copiii cu tulburări în dezvoltare, organizat în cooperare cu centrele de asistență psihopedagogică și serviciile medicale specializate (ortopedie, neuropsihiatrie pediatrică etc). În prezent, acest centru nu există sub forma unui complex de servicii integrate.
- Cel puțin un **serviciu respiro** pentru familiile care au în îngrijire persoane cu dizabilități, boli rare, adicții sau boli cronice, la nivelul orașului, cu o capacitate medie de 50 locuri zilnic. Acest serviciu nu există încă. Un singur serviciu de paliativ este disponibil în oraș, cu o capacitate de 20 locuri (Fundăția Izvor), dar acest serviciu nu are caracter de serviciu respiro pentru familii
- Cel puțin un **serviciu de educație pentru sănătate** adresat copiilor și tinerilor, coordonat de către Direcția de Sănătate Publică și implementat în colaborare cu Inspectoratul Școlar, SPAS, rețeaua medicilor de familie
- **Diversificarea rețelei de structuri de economie socială și mai ales a întreprinderilor de inserție, precum și a unităților protejate autorizate (UPA)**, pentru creșterea numărului de locuri destinate persoanelor vulnerabile.

7. *În paralel cu aceste servicii care trebuie dezvoltate în cartierele orașului, este necesară creșterea și dezvoltarea continuă a capacității celorlalte servicii existente:*

- **Un număr adecvat de locuri în creșe și grădinițe**, pentru copiii din oraș, la care să aibă acces și copiii din zonele marginalizate ale lașului;
- Un program de dezvoltare a spațiului locativ, privind **locuințele sociale**¹⁶.
- **Un serviciu de transport adaptat pentru persoane cu mobilitate redusă** – la nivelul a cel puțin o rețea de transport public urban + o companie acreditată de taximetrie
- **Un număr suficient de locuri în cluburile copiilor, precum și programe culturale și sportive (inclusive) pentru copii și tineri**, inclusiv pentru cei din sistemul de protecție specială, pentru copiii cu dizabilități sau CES, copiii din zonele marginalizate¹⁷.

Recomandări privind relația dintre DGASPC și DAC

SPAS-urile au capacități limitate de acțiune la nivel social, datorită unor cauze binecunoscute deja la nivel național:

- lipsa finanțării de la bugetul de stat, pentru serviciile sociale din orașe și comune
- lipsa personalului de specialitate, în numărul și calificarea necesare unei astfel de structuri
- lipsa programelor de formare continuă la nivel local, județean sau național, care să conducă la creșterea competențelor personalului SPAS
- politica de personal nemotivantă, care conduce la plecarea din sistem a numeroși lucrători sociali.

În aceste condiții, este greu de crezut că noile reglementări privind relația SPAS-DGASPC, elaborate la nivelul Ministerului Muncii în 2015, vor putea fi implementate cu succes¹⁸. Deși această reglementare vizează colaborarea dintre cele două instituții în special în raport cu monitorizarea copiilor care au părinți plecați în străinătate, implementarea ei ridică serioase semnale de îngrijorare privind capacitatea tuturor SPAS-urilor de a putea acoperi responsabilitățile desemnate prin această hotărâre.

Este nevoie de o acțiune concertată și susținută din partea Consiliului Județean, a DGASPC și a consiliilor locale, pentru a articula mai bine competențele de la nivel județean cu nevoile de la nivel local.

¹⁶ Vezi și Programul Național Anti-sărăcie, măsura F1, Locuințe sociale

¹⁷ Vezi și Programul Național Anti-sărăcie, măsura 6.7

¹⁸ HG 691/2015 - Procedura de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială

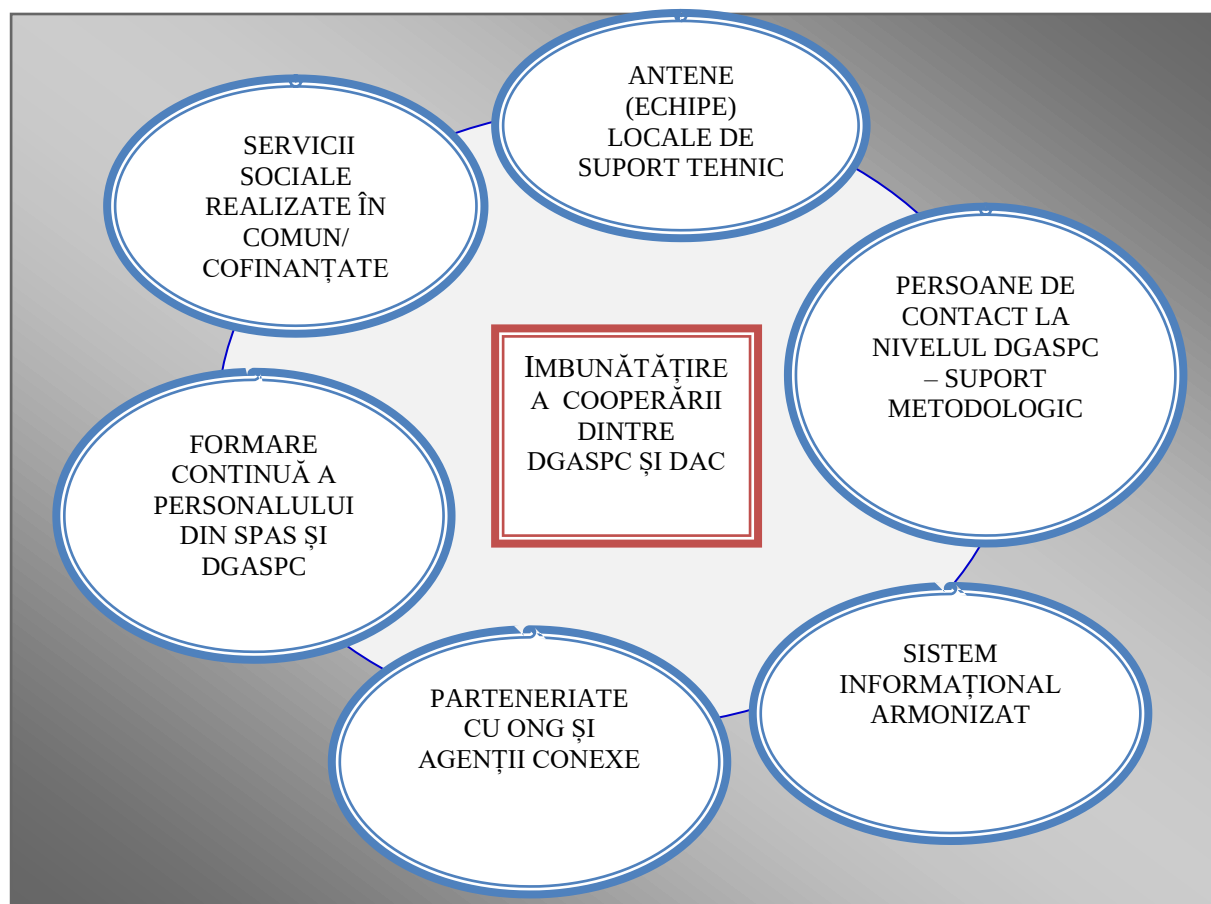
Recomandările principale pentru creșterea eficienței colaborării celor două structuri sunt următoarele:

1. **Dezvoltarea unor antene (echipe) locale de suport ale DGASPC pentru DAC și SPAs-uri în general**, care să asigure suport tehnic, metodologic și eventual servicii specializate la acest nivel: consiliere psihologică, orientare vocațională etc., precum și management de caz, evaluarea nevoilor locale de servicii sociale.
2. **Dezvoltarea unor programe de formare susținute, periodice** (minimum o dată la 6 luni), eficiente și aplicate din punct de vedere al conținuturilor, pentru personalul din SPAS-uri, dar și pentru personalul din DGASPC (inclusiv echipele locale)
3. **Dezvoltarea în comun**, de către Consiliul Județean și consiliile locale, **de servicii sociale** care pot răspunde unor cerințe specifice în comunități, atunci când acestea depășesc competențele sau resursele echipelor SPAS (de exemplu, servicii de intervenție specializată sau prevenire a situațiilor de abuz, neglijare, servicii de combatere a violenței domestice, servicii de suport pentru persoanele cu dizabilități, monitorizarea persoanelor în conflict cu legea etc).

La acest set de servicii sociale organizate și gestionate în comun, ar trebui elaborate metodologii specifice de furnizare concretă a serviciilor (cu repartizarea rolurilor, instrumente de lucru, indicatori de rezultat, proceduri de monitorizare și evaluare etc.)

Unul din serviciile realizate în comun, în afara serviciilor directe către beneficiari, ar trebui să fie evaluarea periodică a nevoilor locale de măsuri de protecție socială (cu proceduri specifice, instrumente de lucru, modele de rapoarte etc.).

4. **Menținerea persoanelor de contact** de la nivelul DGASPC, pentru personalul din SPAS-uri, pentru probleme specifice diferitelor departamente tematice ale direcției.
5. Realizarea unui **sistem comun de monitorizare a cazurilor**, care să simplifice raportarea multiplă și circuitul datelor despre beneficiarii de asistență socială. Realizarea unui sistem informațional județean, pe durată limitată, până la actualizarea sistemului informațional național din domeniul asistenței sociale.
6. **Realizarea unor parteneriate tripartite dintre DGASPC, SPAS-uri și organizații ale societății civile, respectiv agenții conexe din domeniul sănătății, locuirii, ocupării, culturii și sportului**, care să poată ameliora furnizarea de servicii sociale și integrate în localitățile județului. Acordurile de parteneriat trebuie să cuprindă responsabilități și roluri clare pentru parteneri, în fiecare din situațiile de risc sau pentru fiecare categorie de beneficiari pe care aceste instituții le gestionează.

Elementele cheie ale parteneriatului DGASPC-SPAS, recomandate de echipa proiectului de diagnoză socială